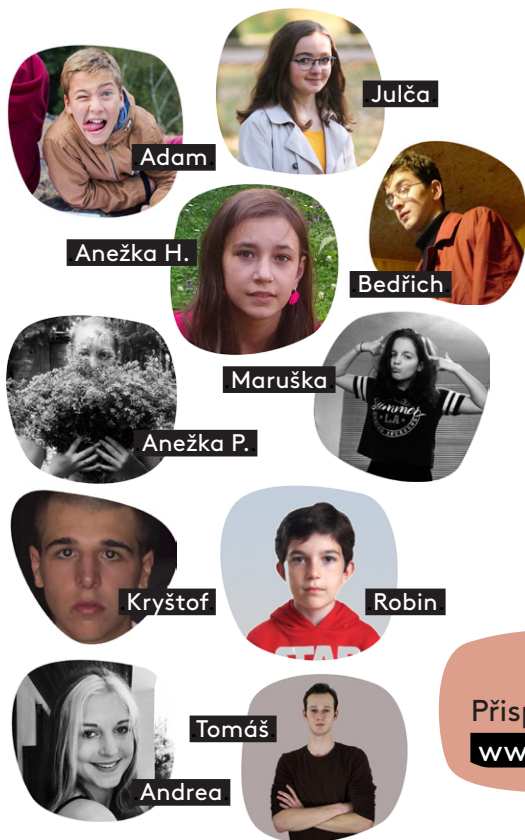

Vesmírný kurýr

Obsah

Přírodoškolská kronika	3
Fotosoutěž: Zimní čas	5
Reportáž: Konec dobrý, všechno dobré.....	5
Rozhovor: František Tichý.....	6
Výzkum: Efektivita distanční výuky	10
Anketa.....	12
Těžký život dobrovolníka	12
Reportáž: Demonstrace před Sněmovnou	13
Recenze: Holky ze Severu.....	15
Poezie.....	16
Věda: Zbraň proti nejhoršímu zabijákovi lidí ..	16
Ohlédnutí: Film a hudba.....	17
Studentská rada.....	18
Úlovky ze sítí.....	19
Téma: Sníh a jeho přeměny	20
Povídka: Ruka houslisty	22
Pohoda.....	27

Editorial

Drazí čtenáři,

v době, kdy dáváme tohle číslo dohromady už je nám jasné, že se Vám do rukou bude dostávat jen obtížně. Stačí jen doufat, že Vám náš časopis na chvilku zpestří den. Jeho tématem bude, již bohužel rok trvající, distanční výuka. Pohledy a názory našeho pana ředitele si můžete přečíst v obsáhlém exkluzivním rozhovoru. Dále jsme zmapovali zajímavé dobrovolnické aktivity vašich spolužáků, kteří v tuto dobu skvěle využívají svůj volný čas. Několik vědeckých článků na chvíli přeruší první část poutavé detektivní povídky na pokračování. Velmi nás těší, že se naše redakce opět rozrůstá o další jména. Jazykovou korekturu nově provádí Andrea Suchánková (chybu tedy rozhodně nenajdete!) a máme také vlastního fotografa, kterým je Tomáš Kudláček. Do našeho týmu se také připojil Jiří Bruthans, který působí v roli externího vědeckého pracovníka. Jeho články o aktuálních tématech, která hýbou světem vědy, budeme pravidelně publikovat v nové rubrice. Mnohokrát jim děkujeme za pomoc a Vás čtenáře vyzýváme: Třeba je mezi Vámi také někdo, kdo by se chtěl stát součástí naší pracovní skupiny a tvořit tak obsah časopisu! Na závěr už stačí jen vypíchnout, že vznikla další nová rubrika "Sociál", o čem je se dozvíte již na následujících stranách.

Přeji Vám Všem pevné zdraví a mnoho spokojenosti do dalších týdnů.

Adam Lustig

Chcete nás podpořit?

Prispějte na aktivity Přírodní školy na portálu
www.darujme.prirodniskola.cz Děkujeme.

Vesmírný kurýř, 8. číslo • Tento časopis vydává Gymnázium Přírodní škola • Letohradská 370/1, Praha 7, email: casopis@prirodniskola.cz • web: www.prirodniskola.cz • redakce: Anežka Havrdová, Julie Kadlecová, Robin Kovář, Adam Lustig, Marie Pávnová, Anežka Ptáčková, Bedřich Satrapa, Kryštof Kadlčík, Tomáš Kudláček • hlavička časopisu: Markéta Oplištilová • titulní foto: Tomáš Kudláček • foto: není-li uvedeno jinak, archiv Přírodní školy • jazyková korektura: Andrea Suchánková • sazba a grafika: Matouš Bičák • DUBEN 2021 • neprodejné

Přírodoškolská kronika

František Tichý

týden před Vánoci Po dlouhé době jsou ve škole dvě třídy – ný a omikron. Před vchodem do školy už všechny vítá krásný betlém, který vznikl v rámci uměleckých projektů. Společníky jsou venku (ten pondělní a páteční se streamuje třídám, které jsou „rotačně“ doma), po dlouhé době funguje služba, dispečer až tak moc ne, už je to dáno, co jsme byli naposledy ve škole.

ve středu před Vánoci Ve středu sportujeme ve Stromovce, omikron má praktika z biologie a ný z fyziky a je to super. Bohužel hned ve čtvrtek večer dojde zpráva (později se ukáže, že falešná), že jeden nýán je pozitivní na covid. A zatímco to většina starší třídy řeší (dokonce jich i dost zůstane doma), mladší si ve se se užívají společenství. Bohužel, jeden skutečně pozitivní (náladou i covidem) klučina dokázal „předvánoční dáreček“ předat asi pěti spolužákům.

pondělí Školy jsou zase zavřeny, ale protože je to ještě z hlediska PSA možné, v malých skupinkách se vydáváme do Šárky na školní besídku. Každá třída má svůj listnatý (tedy spíš bezlistý) strom, hoří několik ohňů, v obrovském kruhu a s rouškami dokonce krátce zazpíváme a zahrajeme si divadlo. A pak klasicky rozdáváme dárky a lovíme bonbony rozvěšené po lese. Je krásné, že za námi přišla i Kája a Ondra, kteří studují v zahraničí. Díky všem za krásné setkání a pak hurá na vánoční prázdniny!

začátek ledna

Počáteční naděje, že po zpřísnění opatření se epidemiologický stav v Česku zase zlepší a děti se do škol dostanou kolem desátého ledna, se zcela rozplývá. Vláda mluví o dalších týdnech, protože čísla neklesají, očkování je pomalé. Pomalu propadáme do beznaděje, ale neskládáme ruce do klína. Každý týden jsou konzultace 1+1. V rámci střed připraví angličtináři skvělou hru na motivy staropražských pověstí. Ve dvojicích běhají po Kampě a Karlově mostě kší a omikron, a o týden později i starší, a pátrají po stopách stavitele, který se upsal... No víte komu. Program probíhá bez společného začátku a konce, takže dodržujeme všechna opatření a užíváme si krásné prázdné Prahy. Podobně probíhají i tři programy věnované architektuře (díky Tome) a fyziologická praktika. Všechno po dvou a venku, i když občas mrzne až praští. A prý, že to v zimě nejde!

konec pololetí

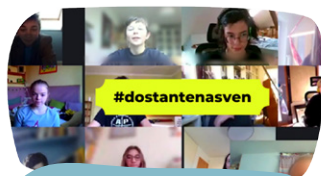
Nikomu se nechce věřit, jak rychle to uteklo. Zájemci se opět po dvojicích vydávají do Šárky, aby tam objevili kantory a převzali si vysvědčení. To je již podruhé, kdy rozdáváme slovní hodnocení, a doufáme, že každému pomůže k vlastnímu rozvoji (když píšou „každému“, myslím tím nejen dětem, ale i kantorům, protože při jeho psaní si toho člověk o sobě i druhých také hodně uvědomí...). Vítr fičí, mráz pálí, ale úsměvy hřejí a svítí i na dálku. Tak uvidíme, jak dlouho ještě.

během pololetních prázdnin Během pololetních prázdnin jdeme na to! Konkrétně máme všichni dost toho, že otevření škol je stále v nedohlednu. I toho, že Česko má nejdéle zavřené školy v Evropě a společnost to začíná vnímat jako něco normálního.

Že dětí se nikdo nezastává, nefungují ani oddíly, sporty...

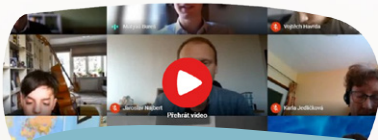
Že už nejde jen o vzdělání, ale i o duševní zdraví.

Vzniká návrh petice, kterou řeší kapitanát. Tu později propojujeme s akcí lidí z magistrátu i odjinud. Požadujeme umožnění venkovních aktivit pro školy a dobrovolné organizace, jasný plán otevírání škol a podporu dětí, učitelů a vzdělávání. Během prvních pár dní je na ní skoro dva tisíce podpisů. S tím se ale nesmírujeme, takže vzniká napříč třídami akční skupina „Dostaňte nás ven!“. Točíme propagační videa, oslovujeme známé osobnosti, politiky... Až budete číst tyto řádky, uvidíte, jak byli holky a kluci úspěšní.

Během pár dní se na petici sbírají tisíce podpisů, za týden po zveřejnění dosahujeme neuvěřitelných 10 000. Video má stovky sdílení. Akční skupina oslovuje poslance i senátory, mnozí z nich na petici reagují velmi pozitivně. Některé strany dokonce přejímají část formulací z naší petice do svých požadavků na vládu.

11. února Všechno směřuje k tomuto dni, kdy má Poslanecká sněmovna jednat o prodloužení nouzového stavu. Chceme náš záměr kromě dopisů a petice podpořit ještě jinak, a tak připravujeme před sněmovnou happening, na který následuje online tisková konference. Za akci se staví i celá studentská rada.

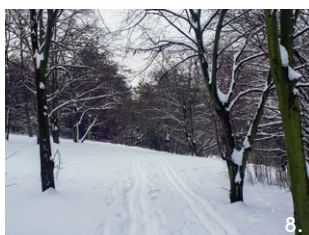
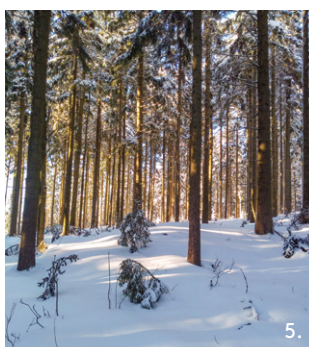
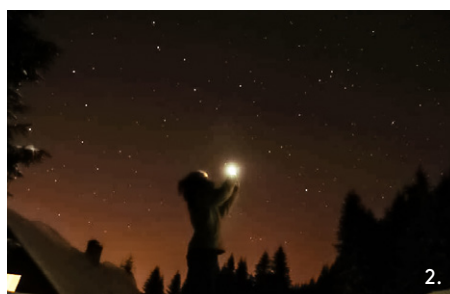
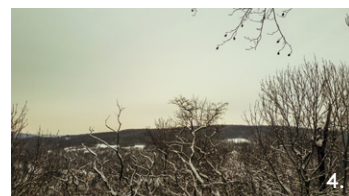
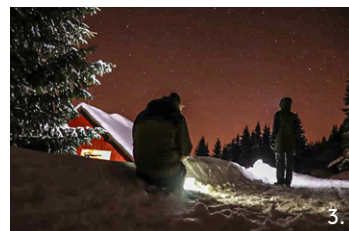
V 11 hodin začíná online tisková konference, přihlásilo se na ni i dost novinářů. Zahajuje ji a moderuje pan učitel Jára, nejdřív vystupuje Matyáš s Elijášem vysvětlují, o co nám jde – o co nejrychlejší umožnění venkovních aktivit škol a dobrovolných organizací. I to, jaké těžké dopady má distanční výuka na mladé lidi. Média jsou happeningu plná. Bohužel i komentářů, které bychom raději nečetli.

Ve čtvrtek ráno, v mrazu kolem deseti stupňů, se schází skupinka odvážlivců, aby v pyžamech vzkázala poslancům, aby je „dostali ven“. Ke sněmovně nás policie nepustí, a tak se stavíme před matfyz na Malostranském náměstí, převlékáme se do pyžam a županů a roztahujeme transparent „Dostaňte nás ven!“. Rázem jsme obklopeni cvakáním fotoaparátů, lesknou se objektivy kamer, mikrofony se naklánějí k našim holkám a klukům a všechno zajímá, proč jsme tady a co chceme. Přichází nás podpořit i paní Čapková z magistrátu, zdraví několik poslanců. Holky a kluci dávají přicházejícím poslancům, ale i policistům a kolemjdoucím, letáček s našimi požadavky. Nálada je skvělá, máme radost, že se něco děje.

Pozdě večer sněmovna rozhoduje nouzový stav neprodloužit a nikdo neví, co bude dál. Když píšu tyto řádky, chystá se jednání hejtmanů s vládou. Tlak na otevření škol prý bude narůstat. O školách a dětech se mluví téměř všude. Máme radost, že naší aktivitou k tomu můžeme přispět. A hodláme pokračovat.

Fotosoutěž: Zimní čas

1. Matouš Bičák
2. a 3. Rozálie Kopecká
4. a 8. Amálie Borovková
5. a 6. Adam Tichý
7. Damia Veselá

Konec dobrý, všechno dobré

Reportáž z předávání vysvědčení

Kryštof Kadlčík

Na konci prvního pololetí jsme se, ostatně jako každé pololetí, sešli, abychom si rozdali vysvědčení, připomněli si neúspěchy a oslavili úspěchy. Krom toho však toto setkání posloužilo i jako prostor k shledání s některými obličeji, jež jsme po několik měsíců vídali pouze skrz obrazovky.

Na rozdíl od minulých let se předávání vysvědčení nekonalo ve škole, nýbrž se z důvodu současné pandemické situace přesunulo pod širé nebe.

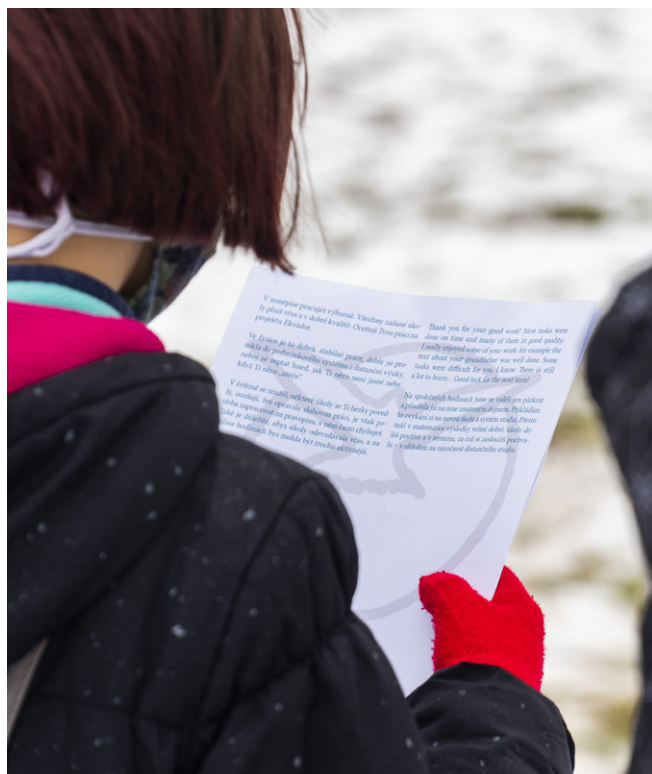
Jako ideální místo pro celoškolské setkání posloužil lesopark Divoká Šárka, kde jsme se v ranních čtvrtčních hodinách začali scházet. Sraz nebyl záměrně upřesněn a na trasu, jež pro nás učitelé připravili, jsme se vydali po dvojčlenných skupinkách. Na cestu, která se kroutila šáreckými roklemi a soutěskami, jsme dostali mapu, obálku libovolné barvy a instrukci, že se obálka má otevřít až na prvním zastavení, tedy o pár stovek metrů dál a poté se řídit instrukcemi implikovanými textem v zadání. Skupinky se tedy pomalu trousily směrem k první zastávce a dlouhé chvíle si krátily vyprávěním o všem novém, co se jim v životech v sociální izolaci přihodilo. Na prvním

zastavení jsme tedy dychtivě rozhrnuli závoj tajemna a přečetli si, co nás na procházce čeká. Na 5 zastaveních jsme měli několik témat, pomocí kterých jsme jak reflektovali svoji práci i práci učitelů v minulém půlroce, tak i vyhlíželi do blízké budoucnosti a přemýšleli, co bychom chtěli změnit a co ponechat při starém.

Po svěží procházce ve frišném únorovém počasí jsme konečně došli na poslední zastávku, kde nás dohnali i poslední skupinky vyrazějící v intervalech několik minut po nás. Jako poslední přišla i paní učitelka Koutníková, která našla útulné místo v závětrí pod kopcem pradávného hradiště, kde se odehrál samotný slavnostní ceremoniál předávání.

Abychom však nebyli ochuzeni o prohození několika slov a prodiskutování slovního hodnocení i s ostatními kantory, rozmístili se naši učitelé na velkém prostranství, kam jsme za nimi mohli jeden po druhém zajít.

V době, která osobnímu kontaktu zrovna dvakrát nepřeje ve mně zanechalo letošní pololetní předávání vysvědčení příjemný dojem komunitní sounáležitosti a naděje ve snad ne až tak vzdálený návrat prezenčního vzdělávání. ■

Mít nasazené batohy i u počítačů, aneb jak odolává kolektiv školy opatřením letošního roku

Adam Lustig

Tiché šeptání spolužáků a zvuky zipů od spacáků, které se ozývaly z obou stran pískovcového převisu. Očima jsem se naposledy podíval na hvězdy, před kterými se klidně houpaly koruny vysokých borovic, a zachumlal jsem se do spacáku. Taková je moje poslední velká vzpomínka na to, kdy jsme byli jako celá škola spolu. Tehdy si nikdo nedovedl představit, jaký rok je před námi. Společňáky a hodiny nahradil Meet, učivo Google Classroom. Jaká je letos Přírodní škola? Jak se změnila a v čem? A jak probíhají snahy udržet si alespoň něco málo z toho, na co jsme byli zvyklí a co pro nás bylo samozřejmostí? Na otázky odpovídá ten nejpovolanější, nikdo jiný než ředitel školy František Tichý.

Bude to už rok, co se naše škola přesunula do on-line prostoru. Jak se vyvíjel tvůj pohled od první hodiny?

Když to začalo, nevěděli jsme, jak to bude dlouho trvat. Byl to takový zmatek, že nebyl čas se ani domluvit. Já si pamatuji, že potom, co jsme se dozvěděli, že se školy zavírají, tak někteří hrozně jákali a říkali si, že se možná tři týdny budou flákat. Tehdy jsme ještě neuměli dělat videokonference, veškerá práce byla dlouho zadávána pouze jako úkoly přes Edookit. A nějak jsme se úplně odřízli. Ten začátek byl hrozně zvláštní, protože tím, že škola nebyla propojená, tak jsem měl pocit, jakoby život skončil. Myslím, že jsem nebyl sám, hodně lidí bylo najednou samo. Aspoň jsem se snažil si s nimi volat. Začal jsem každý den psát na web zprávy, takové společňákové myšlenky, aby aspoň bylo vidět, že se něco děje. Takováto zvláštní doba trvala asi měsíc.

Jak jsi vnímal aktivitu lidí při online hodinách? Co říkáš na efektivitu výuky?

Ze začátku jsme nevěděli, jak na to, tak učitelé točili výuková videa. Ukázalo se, že připravená prezentace nebo vedení hodiny jsou pro online hodiny celkem vhodné. Snažili jsme se zapojit i vás, třeba systémem práce po skupinách. Člověk může se může přihlásit nebo zamávat, aby v hodině byla nějaká interakce. To je hrozně důležité, protože při online není plnohodnotný kontakt a člověk se nerozvíjí tak, jako by mohl. V tomhle si myslím, že je to nyní spíš lepší. Jak je to s efektivitou, ukáže až budoucnost. Já mám pocit, že pokud není výuka doplněná nějakým dozkoušením, tak efektivita je tak poloviční. Ale kdyby šlo jen o znalosti, tak to není tak hrozné. Jde však o velkou absenci kontaktů a návyků.

Myslíš si, že má online výuka nějaká pozitiva?

Myslím, že online hodiny pozitiva nemají. Nevím nic, co lepšího by lidem dala online hodina, než může poskytnout normální hodina ve třídě. Výborný je třeba kroužek latiny, který probíhá odpoledne, lidé nemusí vstávat brzy a je to velmi efektivní. Potom porady, ať je to kapitanát nebo učitelská rada. Učitelé tam nemusí fyzicky být, takže si ušetří cestu. A paradoxně třídní schůzky se dají v pohodě zvládnout online. Nikdy jsme neměli na třídních schůzkách tolik lidí. Také některé konzultace, kdy se člověk může z dálky přihlásit na konkrétní čas, jsou dobré. U jiných úkolů si myslím, že to má výhodu v tom, že zadaná práce nutí pracovat i lidi, kteří by normálně nepracovali. Někteří, kteří školou jen procházeli a nepotřebovali se učit, tak najednou musí odevzdávat nějakou práci. A řada studentů mi potom z odstupu řekla, že je za to ráda. Tento systém je bližší tomu na vysoké škole, kdy si člověk něco odposlouchá na přednášce, půlce tomu nerozumí, ale potom se to stejně musí naučit. Proto si myslím, že zvláště pro vás starší, to bude obrovská zkušenost pro vysokou. Jistě se najdou věci, které jsou na online výuce pozitivní, ale vybalancovat míru přípravné práce a poměr toho, co zadávat, bylo hrozně těžké. Doteď to řešíme.

Pociťuješ, že se naše škola za ten rok nějak změnila?

Uvidíme, až to skončí. Naše společenství pořád funguje. Ukázalo se, že všechno hezké, co jsme na výjezdech zažili, vedlo k tomu, že jsme

pořád parta. I po tom roce cítím, že i když se po dlouhé době sejdem, tak pořád patříme k sobě. Cítím, že třeba sekundáni, kteří ve škole zažili jen půl roku, to spolu zvládají hůř. Prostě starší, kteří k sobě měli blízko už dřív, tak se třeba přes sociální sítě setkávají. Dovedu si představit, že na jiných školách, kdy se děti spolu moc neznaly, to mají nyní o dost těžší. Jako další pozitiva vidím, že teď všichni společně táhneme za jeden provaz. Předtím to bylo ve škole trochu rozdělené na učitele a žáky, trochu jsme se i prudili. Teď to vůbec necítím. Vnímám, že jsme spolu, jdeme za stejnou věcí a vzácnost setkání vede k tomu, že si vážíme sami sebe a že vztahy jsou mnohem hlubší. Dovedu si představit, že to, co jsme spolu teď zažili, nás bude stmelovat do konce života. Stejně tak, jako další lidi, kteří ve svém životě společně prožili něco těžkého. To bych viděl jako pozitivní.

„Cítím ale, že je to už jen setrvačnost a že nám to odloučení začne opravdu hodně chybět.“

Naše škola stojí na určitých hodnotách, ať už je to týmový duch nebo spolupráce. Myslíš si, že nám tyto schopnosti, ke kterým jste nás od začátku vedli, teď pomáhají?

V dnešní době se nám zhoršuje schopnost spolupracovat, to jde na dálku špatně. Myslím si, že umění naslouchat si, spolupracovat a být týmoví, tomu všemu se budeme muset zpátky učit a určitě to bude v budoucnu hrát roli. Jako jedna z mála škol máme velkou nabídku aktivit. Myslím si, že to ke spolupráci taky hodně přispívá. Cítím ale, že je to už jen setrvačnost a že nám do odloučení začne opravdu hodně chybět. Pokud se nám do léta nepodaří aspoň na týden někam vyjet, tak už to půjde na vztazích v kolektivu dost znát.

V čem se liší Přírodní škola od normálních škol v době online výuky?

Školy to dělají hodně různě, řada jich funguje jako my, kdy jedou podle rozvrhu. První rozdíl bych viděl v tom, že máme celou řadu aktivit okolo. Je pravidelně kapitanát, společníky, kroužky a řada lidí se zapojila do dalších aktivit. Počínaje vaším časopisem, kde zapojujete dost lidí. Jiní doučují děti na základce, další volají

seniorům. Stejně jako jsme dřív nedělali jen výuku, je to tak i letos, akorát trochu jinak. Přijde mi to skvělé, protože to těm lidem dává nějaký smysl a není to jen o výuce. To jiné školy moc nedělají. Druhá věc jsou volnočasové aktivity, ať už jde o výlety, které využívají spíše mladší, když to okolnosti umožní, nebo projekty, daří se nám například dělat omezeně středy (projektové dny, když to zrovna opatření pro pohyb osob umožňují – pozn. red.). Ale všechno, co dělají lidi venku a jsou přitom spolu, je mnohem lepší, než kdyby něco jen četli nebo seděli doma na online výuce. Zase se ukázalo, že malá škola je výhoda, protože můžeme v omezeném počtu, v rámci pravidel organizovat nějaké akce. Můžeme se také věnovat každému, je to mnohem individuálnější. Já opravdu vím o každém, jestli vypadává, zda má nějaký problém. Kdybych učil tři sta dětí, tak nemůžu zjistit, jestli je u někoho nějaký problém.

Studentská rada letos funguje odlišně a řeší i nové věci. Má pořád stejné pravomoci? Zasahuje do chodu školy stejně nebo dokonce i více? V jakých situacích je letos potřeba znát hlas studentů ještě víc než v minulých letech?

Studentská rada jedná online ve svém volném čase. Ale hodinu každý týden tomu není každý ochoten obětovat. Eliášovi (předseda studentské rady – pozn. red.) pomáhá hodně lidí, chtěl bych tímto studentskou radu pochválit. Snažili jsme se získat názory na online výuku, plánování akcí atd., třeba formou dotazníku. Naše názory se někdy samozřejmě liší, nicméně možnosti mluvit do chodu školy jsou. Zástupci studentů chodí i na pedagogické rady, kde je příležitost věci ještě víc ovlivnit. Teď se třeba studentská rada aktivně zapojuje do přípravy a propagace petice (za otevření škol a možnosti školních venkovních akcí – pozn. red.).

Osobní konzultace ve Stromovce jsou pro nás jedna z mála možností, jak se vidět. Cítíš nějaké dopady i ve výuce po proběhnutí konzultací?

Konzultace bohužel nevyužívá moc lidí, chodí tam tak kolem třiceti, ale i tak je to aspoň třetina školy. Při konzultacích je to příjemné, vždycky se vzájemně tou energií nakopneme, když se s těmi lidmi vidíme, může se mluvit také o jiných věcech. Druhá věc, když je tam možnost nějakého dozkoušení, tak je to strašně efektivní.

Člověk zjistí, kde jsou mezery, a může na to při online výuce navázat. To se během online hodiny nepozná, protože já vám nevidím pod ruce, co si píšete, jestli děláte na počítači něco jiného, kdežto když se spolu bavíme, tak to je jiné. To je forma, kterou považuji za velmi důležitou. Vyzývám lidi, aby přišli, když si kantoři udělají čas. Řada lidí nepřijde, protože se jim nechce a pak to dohánějí na poslední chvíli. Co se týče středečních projektů, tak o ně zájem je, teď byla anglická hra, nebo biologické praktika, architektura po Praze. Organizace je trochu krkolomná, protože jsme omezeni pravidly, takže potom spolu třeba nemůžeme vyhodnocovat, ale i tak je to skvělé.

Jaké dopady bude mít do budoucna celý rok prakticky bez výjezdů?

Velké. Hlavně pro tým. Já to vidím zpětně, když nám dřív vypadla Paseka dvakrát po sobě, tak to bylo znát, zvláště v kolektivu mladších, kteří se formují, je to na výjezdech nejlepší. Myslím si, že pro kolektiv je to zásadní. Doufejme, že se na jaře něco podaří, ale vláda vůbec na děti nemyslí, je to od ní úplně hrozné. Řeší spousty věcí, které jsou mnohem méně důležité. Pro příští rok jsme

otevření spolupráci se studenti, abychom vymysleli, jak by šlo, aby jednodenní projekty nebo i výjezdy mohly být častější. I pro starší, kteří budou maturovat, může být dobrovolná možnost se přihlásit třeba jako pomocník. Myslím si, že to, co jsme dělali dřív, nemusí být dogma a společně můžeme hledat různé způsoby, jak to vymyslet.

„Myslím, že nejdůležitější je, aby si lidi uvědomili, že to je na nich, že se učí pro sebe. Domnívám se, že slovní hodnocení by tomu mohlo pomoci.“

Cítíš nějaké změny mezi třídami? Jak to zvládají starší oproti mladším? A co mají všichni společného?

Každá třída je úplně jiná. Nejmladší výuku zvládají úplně nejlépe a vlastně i psychicky to zvládají nejlíp. Nicméně si myslím, že jejich kolektiv se nestačil zformovat. Jsou fajn, ale vnímám, že nejsou tak sehraní, jako starší třídy. Nebyli třeba ani jednou na Pasece!

Ksíš z hlediska týmu fungují výborně, řada z nich se zapojuje. Jsou ve věku, kdy se s nimi snažíme co nejvíc mluvit o budoucnosti, člověk řeší svoje osobní problémy, dospívání, vztahy a my to s nimi najednou řešit nemůžeme. Vnímám, jak se snaží a je to pro ně strašně těžké. Co se týče Nýánů, tak ti díky tomu strašně dozráli. Před rokem jsme řešili neuvěřitelné průšvihy, bylo to velmi vypjaté, byly mimořádné třídní schůzky. Po této situaci se úplně změnili, ať už ve škole, kde byli týden, tak i online nebo na akcích. Jsou úplně výborní a my z toho máme velkou radost. Myslím, že teď si právě užívají, že jsou ještě pořád v té škole. Zapojují se do řady věcí a jsou rádi, že ještě nekončí. U vás ve třídě, vy jste složení z velkých osobností. Řada lidí na to reagovala tím způsobem, že si našla jiné způsoby realizace. Ale teď pozoruji poslední dobou jakýsi návrat k tomu, že vám to chybí, chodí vás čím dál víc na programy. Ten abstrák způsobil, že si věci začínáte vážit. Často to nastává v maturitním ročníku nebo až potom, co ze školy odejdete. Řada lidí se zapojuje do dobrovolnických aktivit, do výuky. V tom si myslím, že to lidi dalo dohromady. Ale samozřejmě bych už tu strunu dál nepřepínal a někam bych společně vyjel.

Někteří učitelé nám říkali, že testy jsou pro nás zbytečné, když stejně budeme opisovat. Jaké jste zvolili hodnocení v online prostoru?

Tohle je velký problém, který řeší všechny školy. Nikdo zatím nevymyslel nějaký rozumný systém, protože vždycky existuje způsob, jak to opsat. Z toho hlediska nás to dovedlo k tomu, že kombinujeme zadanou práci s ověřovacím testem. Efektivita není vždy vypovídající. Myslím, že samotným lidem už také začíná docházet, že jsou sami proti sobě, když to opíšou. Takže máme možnost testu, ale potom je potřeba se přes Meet nebo jinak dozkoušet. Když někdo chce mít něco na 100 %, tak by to měl nějak prokázat a nemělo by to být automatické. Ukázalo se, že zkoušení online je efektivní. Myslím, že nejdůležitější je, aby si lidi uvědomili, že to je na nich, že se učí pro sebe. Domnívám se, že slovní hodnocení by tomu mohlo pomoci.

Kdybychom se najednou všichni mohli vidět, co by sis přál, abychom společně jako škola podnikli?

Já mám hrozně rád Úvodák. Prostě se vezmou bágly a jde se. Lidi si můžou povídat, pak se zastavíme, čteme si, večer se udělá oheň, zpívá se. Nečeká se od toho nic víc než, že budeme spolu a vidíme krásnou krajinu. Takže já bych se sebral a někam bych vyrazil. Doufejme, že se to nějak podaří v nejbližších měsících uskutečnit. Musíme si držet palce. V této době jsme v sobě našli úplně jinou hloubku vztahů. Já jsem například se spoustou lidí v kontaktu mnohem víc než předtím. A pak, až se uvidíme, tak si to o to víc užijeme. Vnímám jedno velké pozitivum. Pro všechny lidi napříč třídami je tohle celé, jako kdyby chodili do trochu jiné školy. Všichni si uvědomí, co na naší škole měli rádi, co jim teď chybí. A až se uvidíme, tak si toho budeme mnohem více vážit. Ve škole nám některé věci přišly samozřejmostí nebo jsme si jich nevážili tolik, přehlíželi je a teď na ně vzpomínáme. Myslím, že to může být to hlavní, co si z tohoto roku můžeme odnést. Tak ať je to co nejdřív. ■

Efektivita distanční výuky a její vliv na úroveň vzdělání

autor: kolektiv studentů

Gymnázia Františka Palackého v Neratovicích

Jak moc dáváte pozor při online hodinách? Podvádíte při testech během distanční výuky? Myslíte si, že má distanční výuka stejnou efektivitu jako prezenční? Kvůli zajímavým výsledkům k tématu, které se týká každého z nás, publikujeme výzkum, který provedla skupina studentů z Gymnázia Františka Palackého v Neratovicích. Dotazník vznikl jako sociologický průzkum v rámci hodin ZSV a celkem na něm pracovali čtyři studenti. Mnohokrát jim děkujeme za poskytnutí výsledků.

Hypotéza v bodech

- distanční výuka má menší efektivitu jako ta prezenční
- změna způsobu výuky nemá fatální dopad na prospěch a hodnocení studenta
- většina studentů při online hodinách spíše nedává pozor
- studenti při testech více podvádějí při distanční výuce než při prezenční
- ti, co nepodváděli, začali podvádět
- ti, co podváděli, začali provádět více
- studenti obecně upřednostňují audiovizuální styl výuky před samostudiem

Jak moc dáváte pozor při online hodinách?

(1 - pořád, 5 - vůbec) > průměrné číslo: 2.78

Naši respondenti

Celkový počet respondentů byl 180. Věk se pohyboval mezi 11 a 18 lety, většina jich pocházela ze Středočeského kraje.

Pohlaví

Na náš dotazník odpovědělo celkem 180 lidí, z nichž bylo 58 % žen, 38 % mužů a 3 % respondentů uvedlo své pohlaví jako „jiné“.

Věkové kategorie

Respondenty jsme dělili do 8 kategorií podle věku. Nejvíce odpovědí na dotazník přišlo od studentů kvart a sext.

Efektivita

V naší hypotéze jsme předpokládali, že efektivita distanční výuky je oproti prezenční nižší, tj. studenti sami cítí, že se naučí méně z probírané látky a zapamatují si méně informací. Výzkum potvrdil, že až 82 % respondentů s naší hypotézou souhlasí.

Má distanční výuka stejnou efektivitu jako prezenční výuka?

Dopad distanční výuky na prospěch

V další z našich otázek jsme se respondentů ptali, zda došlo ke zhoršení jejich prospěchu. Ke zhoršení prospěchu došlo u 29 % ze 180 respondentů.

Výsledky této otázky jsme byli překvapeni. Předpokládali jsme, že změna výuky bude mít fatálnější dopad na prospěch studentů, ovšem ke zhoršení prospěchu došlo jen u zhruba 30 % respondentů.

Pozornost

Zajímala nás také odpověď na otázku, jak moc respondenti dávají pozor během online hodin. Z dotazníku vyplynulo, že úroveň pozornosti se pohybuje ve středních hodnotách. Celková průměrná hodnota se rovná skoro třem, což je přesný střed. Pouze 21 % uvedlo, že při online hodinách pozor nedávají vůbec. Tímto jsme naši hypotézu ani nepotvrdili, ani nevyvrátili.

Jiné činnosti při online hodině

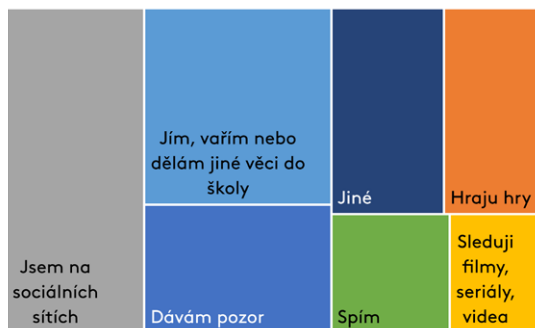
Jako další nás zajímalo, jaké jiné činnosti studenti provozují, pokud nedávají pozor při hodinách. Možností bylo možné zaškrtnout hned několik, nejvíce hlasů získalo trávení času na sociálních sítích, dělání domácích prací a jezení. Respondenti měli také možnost vypsát jiné činnosti, které provozovali, mezi ně patřila například příprava na další hodinu, práce či hovory se spolužáky.

Podvádění při testech

Při prezenční výuce podvádí celkem 50 % lidí. 91 % z těchto lidí nich podvádí i při distanční výuce. Nejvíce respondentů během prezenční výuky podvádí málokdy (63 %), nebo občas (33 %). Během distanční výuky podvádí celkem 72 % respondentů – skoro tři čtvrtiny z nich považují distanční výuku za neefektivní. Během distanční výuky většinou studenti podvádějí občas (43 %) a vždy (33 %).

Na otázku, zda respondenti začali podvádět více během distanční výuky, polovina odpověděla kladně, druhou nejobvyklejší odpovědí bylo „nepodvádím“ (26 %). Z těchto 26 % nejvíce lidí uvedlo, že během hodin dávají pozor, jako hodnotu pozornosti uvedli 1 či 2, dále většina uvedla, že nepodvádí ani během prezenční výuky.

V tomto bodě se nám hypotéza opravdu potvrdila – výzkum dokázal, že studenti podvádějí při distanční výuce více, nárůst byl zhruba o 20 %. I četnost případů podvádění se zvedl z „málokdy“ na „občas“ a „často“.

Co děláte při online hodině, pokud nedáváš pozor?

Styl distanční výuky

Další z klíčových otázek bylo, jaký styl distanční výuky vyhovuje studentům nejvíce. Respondenti opět mohli zaškrtnout více odpovědí. Nejvíce hlasů získala možnost „Online hodina“, dále možnosti „Prezentace s komentářem“ a „Výukové video“. To potvrdilo naši hypotézu – studenti obecně preferují audiovizuální styl výuky před samostudiem. Mezi nejzajímavější odpovědi z kategorie „Jiné“ patřily např. konzultace, pracovní listy a kvízy.

Zefektivnění distanční výuky?

Dále jsme studentům dali možnost vyjádřit své nápady k zefektivnění výuky. Studenti se dožadují více online hodin, které by byly kratší a efektivnější (např. 30 min týdně místo dvou hodin měsíčně), více výukových videí či případně lépe zpracovaných a přizpůsobených prezentací. Dále si spousta respondentů přála lépe propracovaný a jasně daný rozvrh – jak online hodin, tak odevzdávání úkolů. Mezi další nápady patřily kratší pauzy mezi hodinami a lepší komunikace mezi žáky a profesory. ■

JAK UČÍ DISTANČNĚ JINÉ ŠKOLY? VÍCE NEŽ 10 000 DĚTÍ V ČR ZMIZELO ZE ŠKOLY

Nyní v březnu je tomu přesně rok od nástupu pandemie. Většinu času jsme strávili distanční výukou. Jak se školám a studentům daří pracovat v obtížných podmínkách shrnula Česká školní inspekce v nové tematické zprávě. My vám přinášíme některé její zajímavé výsledky.

Se zapojením do distanční výuky mají problémy tisíce dětí. Oproti minulému školnímu roku se však situace zlepšila. V celé zemi jsou jen 2 % škol (tedy přes 150), která doteď nezačala s on-line výukou.

Nejhůře současná situace dopadá na sociálně znevýhodněné žáky. Nůžky mezi dětmi pocházejícími z rodin, které jsou na tom dobře a dětmi ze socioekonomicky slabšího rodinného prostředí se dramaticky rozevírají. Ukazuje se, že pro zapojování do on-line distanční výuky jsou klíčoví třídní učitelé. Efektivita výuky v náročném období je silně svázána s mírou pedagogického vedení učitelů i celého pedagogického procesu ze strany ředitele školy.

Oproti předpokladům ze začátku tohoto školního roku se na konci prvního pololetí o více než čtvrtinu zvýšil podíl učitelů, kteří na základě zkušeností s distanční výukou zmenšili množství toho, co se učíme.

Alarmující je zjištění, že většina škol zanedbává sociální a psychologický rozvoj žáků, a to bez ohledu na věk. Velmi znepokojující je, že na většině škol se učí tak, že učitel i žáci mají kamery vypnuté. Výjimečné také je, že žáci během hodin spolupracují, i když to technologie jednoduše dovolují. Ukázalo se, že jen málo škol se systematicky věnuje komunikaci s rodiči a upravuje pravidla tak, aby všem vyhovovala.

Pozitivní však je, že díky tomu, že téměř všechny školy realizují on-line distanční výuku, hodně se zvýšili digitálních dovedností jak učitelů, tak dětí.

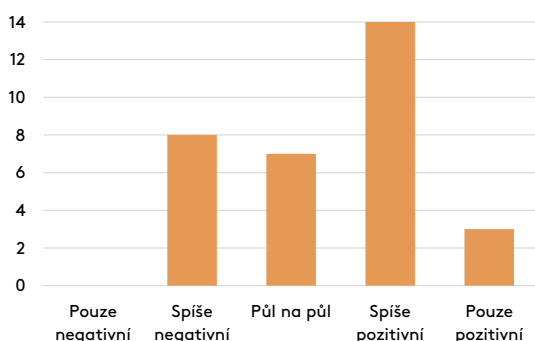
Celou zprávu najdete na odkazu:
bit.ly/csi-zprava

Anketa

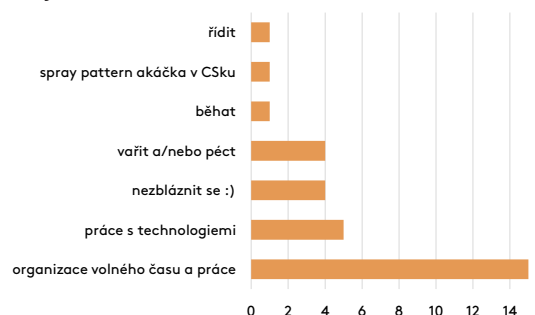
autor: Julie Kadlecová

Po téměř ročním lockdownu už je docela dobře možné zhodnotit jeho vliv na naše každodenní životy. Jak dlouho budeme ještě zavření za obrazovkou počítače? Kdo ví. Ale nic není černobílé, a tak jsme se v již tradiční školní anketě rozhodli pro jednu zaměřit na pozitivní stránku věci. Všem respondentům moc děkujeme za upřímné odpovědi!

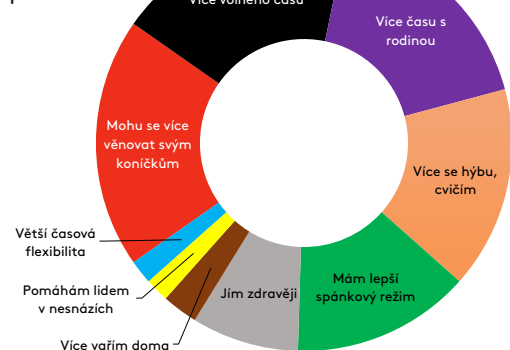
Přinesl vám (ze zcela osobního hlediska) nouzový stav a karanténa vůbec něco dobrého?

Co jste se nového naučili?

Co pozitivního karanténa přinesla?

Těžký život dobrovolníka

Anežka Ptáčková

Během pandemie Covid-19 pomáhá mnoho žáků Přírodní školy v různých dobrovolnických programech, ať už dětem z jiných zemí při učení češtiny, dětem s psychickými problémy či dětem ze sociálně slabších rodin, které se mnohdy těžko vypořádávají s distanční výukou.

I já jsem se do podobného programu zapojila. Společně s Oliverem z Omikronu pomáháme s učením dvěma sourozencům z jedné romské rodiny v Holešovicích. Chlapci, který chodí do sedmé třídy, pomáhá Oliver, holčičku z třetí třídy mám na starost já a jejich nevidomé mamince pomáhá její věrná partačka - fenka Sisi.

Moje svěřenkyň je teprve ve třetí třídě a doučování přes počítač by asi moc nefungovalo, a tak ji jednou týdně navštěvuji. Už k nim chodím zhruba dva měsíce. Holčičce pomáhám s učením, povídáme si nebo si čteme.

První návštěva pro mě ale byla tak trochu kulturní šok. Původně jsem myslela, že se půjdeme společně třeba jen projít ven, ale moje plány překazilo počasí. Nakonec jsme se potkaly před domem a holčička mne zavedla k nim do bytu. Nejprve jsem se pozdravila s nevidomou maminou, a pak už jsme se vrhly do práce. Připadalo mi zvláštní, kolik lidí během té asi hodiny a čtvrt, co jsme se s holčičkou učily, prošlo kolem. Vůbec jsem nechápala, kde se ti lidé berou. Pořád někdo přicházel a odcházel, i pro mne bylo těžké se v takovém mumraji soustředit. Nakonec už jsem se vůbec nevyznala v tom, kdo v bytě vlastně bydlí, kdo jen prochází a kdo už tu prošel už asi pětkrát. Další velkou překážkou, která přetrvává doteď, je, že mi holčička stále vyká. Občas mám pocit, že mě bere spíš jako takovou učitelku, ale s menší autoritou. To je další možné úskalí pomoci dětem ze sociálně slabších rodin - vaše pomoc nemusí být vždy tak docela vítána...

Teď už jsem si na to ale zvykla a za holčičkou stále pravidelně docházím. Doufám, že nám naše "spolupráce" vydrží co nejdéle, protože ji pokládám za přínosnou jak pro mě, tak pro mou novou kamarádku. ■

Demonstrace před Sněmovnou

Dostaňte nás ven

Julie Součková, foto: Tomáš Kudláček

Ve čtvrtek 11. února se nás na zastávce metra Malostranská sešlo asi dvanáct. Společně s Františkem jsme si tam rozdali úkoly. Potom jsme se přesunuli na Malostranské náměstí a oblékli si župany a pyžama. Pak teprve začala ta opravdová zábava. Část z nás se postavila s transparentem s nápisem „Dostaňte nás ven!“ na chodník. Ostatní měli roznášet letáčky. Na těch byly bližší informace k petici „Nesmíme obětovat děti“. Roznášení letáček byla ta oblíbenější činnost. Vždycky jsme tipovali, kdo si ho od nás vezme a kdo bude dělat, že nás nevidí, nebo se omluví a půjde dál a taky se při tom člověk zahřál. Původně jsme chtěli být přímo před Poslaneckou sněmovnou, bohužel se tam ale nedalo jít. Stály tam zátarasy a byli tam policisté. S těmi jsme si docela dlouho povídali a říkali nám, že nás v tom podporují, ale bohužel nás dovnitř pustit nemůžou. Po chvilce přijelo auto Českého rozhlasu a začali s námi točit rozhovory. O chvíli později přijeli i z České televize, iDnes, Novinek a dalších médií. Skoro s každým z nás dělali několik rozhovorů a celou dobu kolem nás chodili fotografové a celou akci fotili. Všichni jsme si připadali jako hrozně velký celebrity :-). Také kolem nás chodili poslanci, někteří se na nás dívali dost nevraživými pohledy, ale někteří byli hrozně fajn a i si s námi chvíli povídali o tom, jaká je dnešní situace pro školy a že nás v našem snažení určitě podpoří. Asi po hodině stání s transparentem a rozdávání

letáček začala být všem dost velká zima, ale našťastí nás zachránila paní Mariana Čapková, zastupitelka hlavního města Prahy a předsedkyně Výboru pro výchovu a vzdělávání ZHMP. Přinesla nám ten nejlepší horký čaj a sušenky. Pak už jsme jeli domů. Pro všechny z nás to byl určitě dost intenzivní a zajímavý zážitek. Alespoň já budu z této zkušenosti čerpat dost dlouho. ■

MŮJ DĚDA LÉTAL

Anežka Havrdová

Zase jeden z dědečkových létacích snů...

Holky ze Severu

Bedřich Satrapa

Dvě dívky se bez halře v kapse přesunou z čínského venkova do nově zařízené a rychle se rozrůstající, kapitalistické zóny okolo Hong Kongu. Kde jsou prostředím rychle zpracovány. Od prostituce k nuceným potratům, kniha se staví vůči tehdejšímu zeitgeistu diskriminace žen, a přesto se jí podaří ani na chvíli neztratit svoje hravé tempo.

Šeng Kche-i je jednou z čínských spisovatelek známějších v českých kruzích, a to i přes to, že je poměrně mladá. Její jméno provází kontroverze kvůli faktu, že její knihy jsou oficiálně schváleny Komunistickou Stranou Číny, a to i přes to, že poměrně nelichotivě popisuje tehdejší neregulované bujení neoliberalismu, kde cena lidské práce den za dnem strmě klesala a cena pozemků stoupala raketovým tempem.

Naše dvě hlavní postavy, Růženka a Liduška (jména jsou zlokalizována) vyrůstají celý život na venkově v chatrči, avšak kvůli změti nepříznivých příhod jsou vyhnány do nového rostoucího velkoměsta Šen-čen. A v této betonové džungli, která se neustále rozpíná a požaduje stále nové a nové oběti s esovými kartami mladých, nezkušených a chudých dívek stávají jejich těla. Ironicky se jejich těla plně hodí i k popisu jejich mentality a mezitímco rozhodná a dobrodružná Růženka má velké poprsí a srší důvtipem, poněkud mdlá a důvěřivá Liduška je v oblasti hrudníku spíše umírněná a padá do jedné pasti za druhou.

Toto období se také nese ve znaku regulace populace a pravidla jednoho dítěte. Spousta dívek se (občas i nedobrovolně) nechává sterilizovat a tak ztrácejí i svoji jedinou, poslední šanci na slušné žití v tomhle pekle - na roli matky v domácnosti. Jediné co sterilizovaným ženám zbývají jen ty nejhůře placené manuální práce ve fabrikách. Další možností je pro ně prostituce, kde se

dá slušně vydělat - ale být mladá a krásná se nedá napořád. Z dívek se tím stávají kusy masa bez řádné ceny, které jakoby ztratily svoje lidství.

Prsa hrají v této knize obrovskou roli - kolik dialogů je jim věnováno! Kolik rozhodnutí a činů se stane jenom a jenom kvůli přebytku (anebo nedostatku) poprsí u našich hrdinek. A právě tohle zaměření na prsa krásně podtrhuje kritiku tehdejší doby, až vzbuzuje pocit fyzické nevole. Růženka bojuje se svojí genetickou predispozicí co to jen jde a pilně se snaží o to, aby ji definovala její práce a ne to, jak vypadá, ale ve světě neregulovaného patriarchátu má právě její obrovské poprsí poslední slovo.

A v této knize mají také poslední slovo Růženčina prsa poté, co konečně dosáhne svého vysněného klidného povolání v nemocnici. Začnou růst do obludných rozměrů, jakoby za trest. Prsa rostou a rostou, až je Růženka nemůže unést a padne na chodník pod nohy kolem procházejících lidí, další neviděná oběť systému ironicky usmrcena svojí vlastní, největší zbraní ve světě mužů.

Kniha se řadí mezi feministickou literaturu, avšak šetrné přimíchání elementu magického realismu z knihy dělá neobyčejný zážitek. Cílem knihy není zabavit, ani odnést do jiného světa. Atmosféra kterou Šeng Kche-i vytváří je depresivní, šedivá a naprosto bezvýchodná, cílem je upozornit na to, co se tehdy v tomto odlehklém, historiky většinou opomíjeném městě dělo opravdovým lidským bytostem. ■

Klam

autor/ka si přál/a zůstat v anonymitě

Za čtyřmi stěnami, za tisícem stěn,
sedím tu sám, zarmoucen
a že jsem jimi obklopený zcela,
stala se z duše mé chladná cela.

Na druhé straně zdi volný prý je lán,
okna jen otevřít dokořán.
Já však již nemohu státi více,
natož otevřít si okenice.

Sedím tu, zarmoucen, bezmocný a sám,
jen v rukou osudu ponechán,
sedím a náhle moje tělo
jako by oknem vylételo.

Nalézám klid, jen ne ta správná slova,
která by oknem vynesla mě znova,
bych znovu cítil a omamný dech
svobody vanul mi ve křídlech.

Zbraň proti nejhoršímu zabijákovu lidí

Jirka Bruthans, foto: Mariuswalter (CC BY-SA 4.0)

Ve dvacátém století zabila malárie ročně přibližně 3 000 000 lidí (tedy více než COVID-19 za minulý rok)^{1, 2}. I dnes na ní ročně zemře přes 400 000 lidí.³ Ačkoli se v minulosti nabízely různé způsoby jak malárii léčit nebo zamezovat jejímu šíření, žádný z nich nebyl dostatečně účinný, aby se nám podařilo malárii zcela vymýtit. To se ale změnilo v roce 2015,⁴ kdy lidstvo dostalo do rukou zbraň, která je dokonce tak účinná, že se ji ještě nikdo neodvážil použít. Jedná se o genový tah.

Genový tah je zajímavý v tom, že se nezaměřuje na samotnou malárii, ale na její přenašeče: komáry. Jakmile bychom se zbavili komárů, malárie by se neměla jak šířit. A to je přesně to, co genový tah umožňuje – vyhubit komáry.

Genový tah začíná v laboratoři, kde vědci přidají do DNA komára kousek uměle vytvořené DNA, která se jmenuje CRISPR. A poté vypustí komára do přírody. Komár se od svých příbuzných na první pohled nijak neliší, až na to, že CRISPR způsobí, že všichni potomci tohoto komára budou také samice, které také budou mít CRISPR. A to je malér! Protože i jeho vnoučata budou v takovém případě samice a jejich děti také a tak dále a tak dále (viz. obrázek).

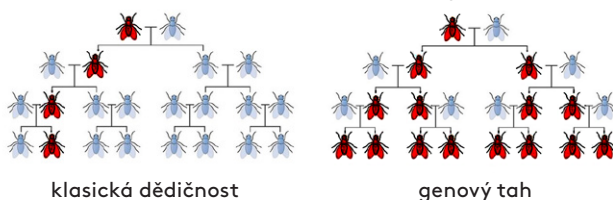
Po několika týdnech genový tah způsobí, že úplně všichni komáři žijící na dané lokalitě budou samice, a protože se nebudou mít s kým se rozmnožovat, vyhynou. Není to neuvěřitelné? Genový tah dokáže

komáry úplně vyhladit a to bez jediného mrtvého komára. Na genovém tahu je nejlepší, že se nejedná o science fiction – vše výše popsáno už v současnosti existuje a jediný důvod proč ještě nebyl použit v praxi je, že jsme se ho ještě neodvážili použít. Stačil by totiž jediný komár, který by z daného místa unikl a mohl by způsobit úplné vyhynutí komárů všude po světě. Tomu by se ale ve skutečnosti dalo zabránit, stačilo by totiž použít další genový tah, který by šíření prvního genového tahu zastavil. Navíc existují i lepší způsoby, jak genový tah použít. Například by místo ženského pohlaví mohl CRISPR dávat komárům odolnost proti malárii, takže by ji komár nemohl přenášet.⁵ Takový genový tah by neznamenal žádné nebezpečí.

Komáři samozřejmě nejsou jediný organismus, na který by bylo možné genový tah použít. Podobně užitečný by mohl být při záchraně přírody v Austrálii, kde ji ničí nepůvodní druhy (například myši) nebo na ochranu proti jiným zákeřným nemocem a mohl by tak zachránit miliony životů ročně.⁶ ■

Zdroje: 1) Evolutionary and Historical Aspects of The Burden of Malaria. ResearchGate | Find and share research; 2) Coronavirus Update (Live): 114,084,879 Cases and 2,531,270 Deaths from COVID-19 Virus Pandemic - Worldometer; 3) Malaria. WHO | World Health Organization; 4) The mutagenic chain reaction: A method for converting heterozygous to homozygous mutations | Science. Science ; 5) The bold plan to end malaria with a gene drive - YouTube. YouTube; 6) Genový tah poprvé u savců - Časopis Vesmír

tmavě: samice, odolnost proti malárii atd.

Ohlédnutí

Bedřich Satrapa

Thundercat - It Is What It Is

Čtvrté studiové album R&B senzace Thundercat se sice od jeho posledního alba umělec-ky nikam neposouvá, avšak pořád se jedná o velmi kvalitní album, které jako celek působí komplexně. Na albu se také spolupodíleli Kamashi Washington, Lil B, Flying Lotus a Childish Gambino.

Possessor Umělecký snímek vytvořený synem režiséra Davida Cronenberga, zodpovědného za legendární *Videodrome* a *Scanners*, pokračuje v rodinné tradici tématiky věnující se lidskému odcizení a blíží se dystopické budoucnosti.

Grimes - Miss Anthropocene

Po čtyřech letech se vrací Grimes s novým albem, které je narozdíl od jejího posledního o dost temnější a hlubší. Místy je slyšet jasná inspirace industriální a elektronickou rave scénou, což jsou vlivy, které do mixu její už tak experimentální hudby nádherně sednou.

Portrait of a lady on fire

S citem vytvořený a naprosto perfektně obsazený francouzský film vydaný pod distribuční firmou A24 sleduje chudou malířku v sedmáctém století a její pokus o namalování portrétu pro domluvené vdavky bohaté aristokratky a jejich pomalu budující se důvěru a vztah.

Phoebe Bridgers - Punisher

Phoebe Bridgers je sice na hudební scéně poměrně nováček, ale i přes to si už vytvořila solidní reputaci a toto album její pozici jako schopné producentky emo-folku jen utvrzuje. Pravděpodobně můj nejoblíbenější favorit minulého roku.

Mank

Dobový film Davida Finchera popisuje poslední týdny psaní scénáře pro Občana Kanea Hermanem J. Mankiewiczem, který se během toho potýká s alkoholismem a svojí tragickou minulostí.

The New Abnormal - Strokes

Post-punková indie legenda z přelomu tisíciletí jménem Strokes se vrací zpátky z hrobu s novým albem, které se sice jejich prvnímu albu kvalitou nevyrovná, ale pořád se jedná o nadprůměrně dobré album. Inspirace novou vlnou je jasně slyšitelná a překvapivě funguje.

Sound of metal

Dvouhodinová filmová meditace na téma ztráty je tragickým příběhem náhlého ohluchnutí bubeníka heavy metalové kapely přímo uprostřed turné a o následném vyrovnávání se s touto novou, vše měnící skutečností.

NO DREAM - Jeff Rosenstock

Punk rock a Power Pop je něco, co se k sobě normálně nehodí a výsledky často končí dětinsky a rozpačitě, ale Jeff Rosenstock na tomto albu až na pár výjimek ukazuje, že symbióza možná je, jen to chce neuvěřitelné množství talentu.

Another Round

Další film ze série lehkých švédských komediálních filmů sleduje čtveřici kamarádů a jejich guerillový přístup k vědeckému experimentu studujícímu účinky dlouhotrvající přítomnosti malého množství alkoholu v krvi a dopad na jejich všední životy. V hlavní roli Mads Mikkelsen.

Studentská rada stále jen online. Díky její iniciativě by se to však mohlo změnit

Tomáš Kudláček

Co všechno se stihne vyřešit během posledních prosincových týdnů? Může naše studentská samospráva předávat své know-how a inspirovat ke vzniku žákovských parlamentů i v zahraničí? A co dělají studenti pro to, aby se mohli vrátit do školy? Čtete níže v článku shrnujícím činnost Studentské rady v poslední době.

Po každém výjezdu se Studentská rada věnuje jeho reflexi. Výjimkou nebyl ani prosincový umělecký "výjezd", i když byl velmi netradiční. Projektový týden byl hodnocen vesměs kladně, podrobnější informace najdete v online zápisech. Ty od prosince nově píše Adam T. (Mí), který byl vybrán jako nový tajemník.

V prosinci a lednu probíhala v Bělorusku konference tamních učitelů EdCamp Belarus, kteří do vzdělávání přinášejí inovativní metody a snaží se kvalitu výuky zlepšovat. Konference probíhala částečně online a tak se jí přes Asociaci pro mezinárodní otázky zúčastnili i studenti naší školy Matyáš B. (Ný) a Tomáš (Ný). Pro běloruské učitele přes tlumočnicka povídali o fungování a uspořádání Studentské rady nebo o tom, jaká je ve škole její agenda.

Ačkoliv distanční výuka trvá s přestávkami už od března, je to stále něco nového. Rada se proto v prosinci opět věnovala její reflexi a tomu, co by stálo za začlenění i do běžné výuky. Několik kapitánů tak ke konci prosince vytvořilo dotazník týkající se právě domácího online studia. Ten byl rozeslán všem studentům a na základě odpovědí byla vytvořena komplexní zpětná vazba pro učitele. Všem, kdo vyplnili dotazník děkujeme!

Zástupci Rady mají možnost se připojovat na pravidelné online porady učitelů. Mohou tak do

diskuze přispívat připomínkami a podněty ze strany studentů a nebo se podílet na hledání řešení či přípravě různých akcí. Jednou z nich měla být i náhrada lyžařského kurzu, na jehož přípravě se pár kapitánů podílelo. Náhrada výjezdu však kvůli špatné epidemické situaci nemohla proběhnout.

I přes distanční výuku a velmi nestandardní školní rok Studentská rada sesbírала na konci pololetí podněty od studentů i učitelů a stejně jako v dřívějších letech udělila několik pochval. Všem oceněným dodatečně gratulujeme a děkujeme za jejich aktivitu a pomoc!

Koncem ledna se zástupci Rady a několik dalších studentů podíleli na vzniku iniciativy "Dostaňte nás ven". Ta podporuje petici "Nesmíme obětovat děti", která apeluje na vládu České republiky a další zodpovědné politiky, aby neodkladně řešili aktuální situaci ve školství. Petice žádá, aby se školství stalo prioritou i v době pandemie, aby vláda úpravou opatření umožnila např. venkovní vzdělávací výlety nebo konání mimoškolních zájmových aktivit pro děti. Rada začala apel podporovat krátkými videi na sociálních sítích, kde během krátké doby získala přes tisíc sdílení. O podpisové akci zástupci studentů informovali také poslance a senátory. Od těch přišlo napříč politickým spektrem několik vstřícných a zajímavých odpovědí. Petici také na svém twitteru podpořil předseda Senátu. Ve čtvrtek 11. února podpisovou akci podpořilo i několik mladších studentů, (kteří petici podepsat nemohou) a to formou happeningu před Poslaneckou sněmovnou. Petice získala za zhruba tři týdny přes 15 000 podpisů.

Studentská rada také připravuje různé aktivity a programy, které by mohly v souladu s platnými opatřeními doplnit distanční výuku. Jedním z nich bude dobrovolný psychologický program, na jehož přípravě se podílí i školní psycholožka Lenka. Jeho součástí bude mimo jiné i jak zvládat stres, což může být pro leckoho při distanční výuce užitečné. ■

Činnost Studentské rady a probíraná témata můžete sledovat v online zápisech na webu školy, případně na facebookové stránce Rady. Tu najdete jako skupinu stránky Přírodní školy na Facebooku. Své případné podněty směřujte na e-mail studenti@prirodniskola.cz.

Úlovky ze sítě

Julie Kadlecová

1. Boje o fanoušky hoří naplno

Zajímavý souboj o přízeň fanoušků svádějí dva oblíbené instagramové profily: mianske_karantenni_memes (120 příspěvků, 53 sledujících) a _ny__memes_ (47 příspěvků, 82 sledujících). Období protikoronavirových opatření skýtá bohatý materiál pro originální memes, a tak se během listopadu naplno rozhořely boje o přízeň sledujících. Obě stránky si silně konkurují svým ironickým humorem, soupeření však probíhá i na úrovni samotných tříd, které jednotlivé účty zaštiťují – starší profil _ny__memes_, jak už název napovídá, je pod správou třídy Ný, zatímco mianske_karantenni_memes jsou tradiční baštou Míánů. Přirozená rivalita věkově blízkých ročníků a snaha Nýánů připravit Míány o všeobecné prvenství se tak přelévá ze školních tříd i na sociální síť.

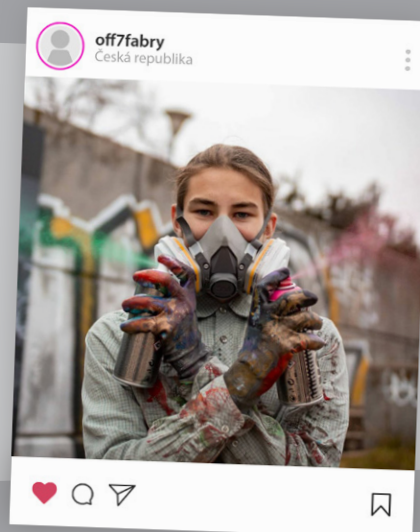
2. Sněhové radovánky s Fordem Focus

Se sněhovou nadílkou pokryly krajinu instagramu příspěvky z hor. Kdo však váhá nad výběrem zimních aktivit, neměl by přehlédnout sérii videí M. Květáka (@michalkvetak). Sledující se mohou inspirovat originální zábavou, jako je „koncert v kufru“, „pirueta smykem“ nebo „surfař tažený autem“. Nenáročné aktivity zvládne každý, potřebujete pouze šoféra a životní pojistku.

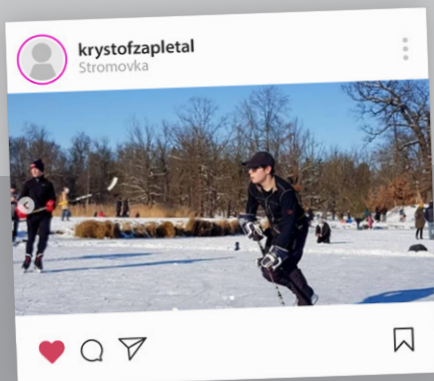
3. OFF - nová série

Nikomu ze sledujících Ondrova účtu @off7fabry nemohla uniknout nová série umělců, tentokrát se jedná o slavné osobnosti (převážně americké) rapové scény. Ve stories zachycuje nejen svá díla, ale i proces tvorby. Sledující se také mohou pokusit uhodnout, komu naspřevované podobizny patří.

4. Holdujeme zimním sportům

S příchodem Sibiřských mrazů nalákala příznivce zimních sportů i pražská Stromovka. Na stories i v příspěvcích se proto očekávatelně objevil příliv bruslařů, běžkařů a hokejistů užívajících si vzácných okamžiků na zamrzlých rybníčkách v srdci velkoměsta.

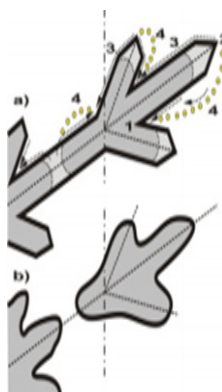
Sníh a jeho přeměny

Adam Lustig, foto: Miloš Vrba

Sněhové vločky vznikají v oblacích stejně jako déšť. Každá vločka je ale jiná. O konkrétní podobě vločky rozhoduje teplota a vlhkost v jednotlivých hladinách atmosféry, kterými vločka padá. Jak se mění tyto veličiny, tak se mění i narůstání ledových krystalků a tudíž podoba vločky. Čím je vyšší vlhkost vzduchu, tím více molekul soupeří o volná místa na vločce, na která by se mohly připojit. Čím nižší je teplota, tím snáze se utvářejí pevné vazby, které udržují molekuly vody ve vločce. Například pro vznik těch nejhezčích, chundelatých a nadýchaných vloček je třeba, aby bylo ve vzduchu hodně vlhkosti a ideální je pro ně teplota okolo -14 stupňů Celsia. Změnami počasí dochází i k přeměně sněhových krystalů.

Bortící přeměna (rozklad původních krystalů)

První z nich je bortící přeměna, neboli rozklad původních krystalů. Tato přeměna závisí na teplotě. V chladu trvá déle, při mírných teplotách se sněhová pokrývka stabilizuje rychleji. Tento proces začíná ihned po napadnutí nové vrstvy sněhu. Napadané krystaly ze vzduchu po dosednutí na zem ztrácejí termickými a mechanickými vlivy své hroty a tvoří se zakulacená zrna. Přitom se také zmenšuje objem pórů a ubývá tak na celkovém objemu. Sněhová pokrývka si sedá a dochází ke zpevnění. Zároveň vznikají zárodky vazeb mezi původními krystaly. Větrebývají především horní vrstvy sněhu dokonale propojeny a vzniká takzvaný zlomkový sníh. Tato horní vrstva se ale ještě nestihla spojit s podkladovou vrstvou. Ze zlomkového sněhu se nejlépe lámou desky a sněhové bloky. Zrádná jsou závětrná místa, kde je větrem čerstvě uloženo velké množství sněhu. Při působení mírného oteplení dochází k závěrečné fázi bortící přeměny, k postupnému odtávání posledních, ještě původních krystalů. Zůstává z nich již pouze jakési jádérko, kterému říkáme okrouhlozrnitý sníh. Který je matně bílý. Díky své schopnosti se pojit přispívá ke stabilitě sněhového profilu.

- 1) části sněhových krystalů s nižší povrchovou energií
- 2) části sněhových krystalů s vyšší povrchovou energií
- 3) přemístění materiálu z exponovaných okrajů do míst s nižší povrchovou energií
- 4) led sublimuje na vodní páru a pak prochází podél hran krystalů k dutým (konkávním) místům a tam resublimuje znovu na led

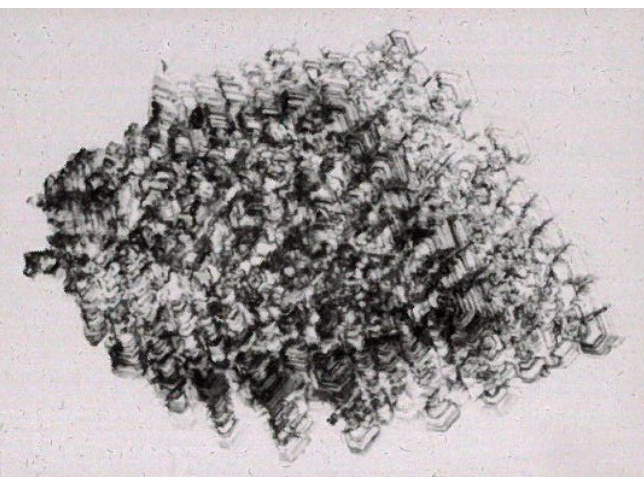
Schéma bortící se přeměny

Krystal prachového sněhu. Mají společnou šestiřechnou kostru, tvořenou třemi základními osami svírajícími navzájem úhly po 60 stupních. Nárůsty na osách jsou u každého krystalu jiné, ale všechny si zachovávají úhly po 60 stupních.

Výstavbová přeměna

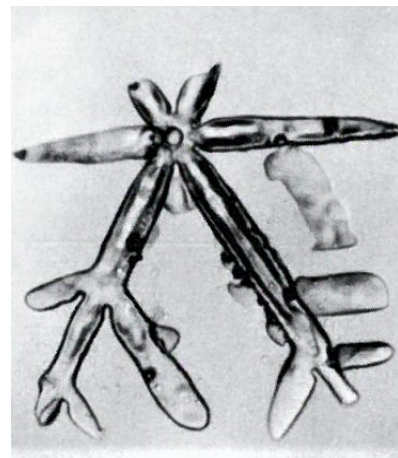
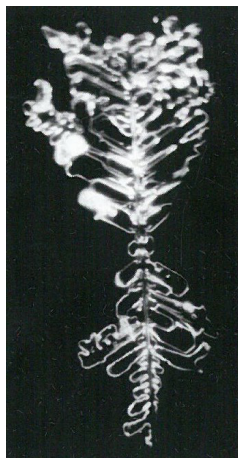
Výstavbová přeměna, jak už název napovídá, způsobuje tvoření nových krystalů uvnitř sněhové pokrývky. Konečným stadiem této přeměny jsou pohárkové krystaly. V průběhu zimy se sníh poblíž půdy zahřeje na 0 stupňů. Nové krystaly narůstají těsně u země z vodní páry, která stoupá ze země nahoru a zastaví se na spodní straně chladnějších krystalů. Na stinných svazích probíhá tato výstavbová přeměna téměř neustále. Tento typ přeměny probíhá mnohem pomaleji než bortící přeměna. Výstavbovou přeměnou vznikají buďto pohárkové krystaly nebo hranatozrnitý sníh, který je v některých případech až sypký.

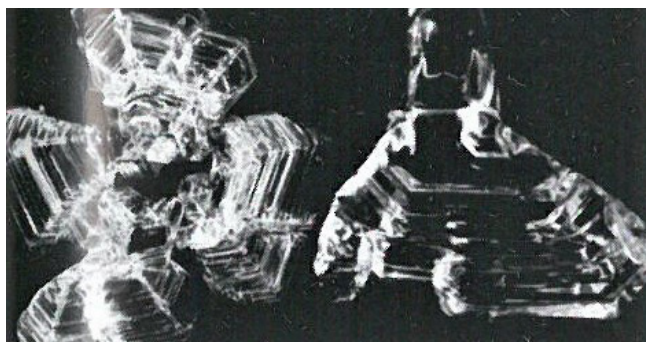
Krystaly dutinové jinovatky, které se při trvající velmi nízké atmosférické teplotě z vláknitého firnu oddělují a osamostatňují, vytvářejí vrstvu nesoudržného a lavinově nebezpečného pohyblivého sněhu.

Tavící přeměna

Posledním typem přeměny je tavící přeměna, která funguje při cyklech teplo/mráz. Vnější vlivy jako je slunce, teplý vzduch a déšť mohou ohřát sněhovou pokrývkou na 0 stupňů, což vede k odtavení rohů a hran krystalů. Dutiny se vyplní vodou, která při dalším zvlhčení odtéká, sníh taje a pevnost krystalu rychle klesá. Vznikají velké, oblé krystaly. Tato přeměna je charakteristická pro jaro, může ale přirozeně vznikat i v průběhu zimy. Pokud po tání přichází mráz, sníh se mění. Takto přetavenému sněhu říkáme firn. ■

První stupeň rozkladu prachového sněhu. Na fotkách jde ještě poznat původní šesterečná struktura.

Detaily jednotlivých, uvnitř dutých, a proto velmi lehkých krystalů dutinové jinovatky. Skutečný průměr zobrazených krystalů je přibližně 4–6 mm.

Ing. Miloš Vrba

Narodil se v Praze roku 1922.

Počátkem padesátých let působil jako lyžařský cvičitel ve Vysokých Tatrách, kde se stal svědkem několika lavinových neštěstí, který na něho silně emotivně zapůsobila a vyvolala zájem o příčiny vzniku a mechanismus sněhových lavin.

Jeho příběh pokračoval v řadách dobrovolných členů Horské služby, kde se později stal jedním z vedoucích činitelů. Byl uznávaným odborníkem nejen v bývalém Československu, ale i v Evropě. Použité fotografie jsou z jeho knihy V lavinách a vánicích, ve které popisuje svůj životní příběh i dramatické záchranné akce, jichž se sám zúčastnil. Doporučuji k přečtení.

Ruka houslisty

Žofie Ekrťová

Začtete se do první části poutavé detektivní povídky. Pokračování bude otištěno v dalších číslech časopisu.

Ben rozrazil dveře kanceláře a očima vyhledal hlavního inspektora Hallase. Protáhl se mezi telefonujícími novináři, kterými byla místnost nacpaná a naklonil se k němu.

„Až tu budete hotov, zastupující inspektor Caraway vás potřebuje,” sdělil mu tak, aby ho novináři neslyšeli. Věděl, čeho jsou tyhle bestie od tisku schopny, stačí jedna věta, kterou neměly slyšet a začnou z vás tahat všechno možné a pak to ještě napíší úplně překrouceně.

„Díky Bene,” odvětil Hallas a kývnul na znamení, že rozumí. Ben zase rychle vyklidil pole a při zavírání dveří ještě stihl zahlédnout, jak si inspektor poposedl na židli a připravil se na další útok natěšených mediálních kryš, v tuto chvíli představujících celý výbor, posuzující, kolik toho ve svém životě udělal špatně a co měl udělat jinak.

Hlavní inspektor Hallas byl muž středního věku, menší postavy, s nakrátko zastřiženými vlasy, dnes už více šedivými než černými. U Scotland Yardu pracoval skoro třicet let, od pouhého poslíčka se díky svým schopnostem dedukce a čichu na podezřelé věci dokázal vypracovat až na hlavního inspektora. Byl milý, laskavý a velice pozorný. Na prvních stránkách novin se naposledy objevil před třemi lety, od té doby se mu přestalo dařit. Až do tohoto týdne. Zrovna včera se mu po dlouhém pronásledování podařilo dopadnout Kaufmannovu partu, která unikala napříč kontinenty, zatímco vesele vykrádala všechno možné.

„Takže co tu máme?” řekl inspektor Hallas když vešel do Carawayovi kanceláře.

„Dobré ráno inspektore, už jste se zbavil těch novinářů?” odpověděl otázkou Caraway s úsměvem na rtech, zatímco se snažil něco najít v přihrádce stolu. Hallas klesl na židli naproti Carawayovi a vzal si kávu, kterou mu donesl Ben. Rukou mu pokynul, aby zavřel dveře a zůstal uvnitř.

„Jo, už zase odtáhl vyslýchat někoho jiného,” inspektor si rukou unaveně přejel po tváři. „pár dní teď budu na hlavních stránkách a pak mě nahradí další skandál královské rodiny.“

Caraway se pousmál: „To není pravda. Cítím, že znova přichází vaše chvíle.” Vztyčil se a spokojeně zavřel přihrádku ve stole.

„Tohle,” hodil Caraway na stůl složku, kterou vyhrabal z šuplíku, „se dneska v jednu ráno našlo na Trafalgar square.”

Hallas se poposunul na židli a pomalu otevřel složku. Jeho zrak padl na první stránku. Ben ze svého místa v rohu kanceláře neviděl, co ve složce je, zato ale viděl překvapený a zmatený výraz na Hallasově tváři.

„Co to sakra...” zamumlal Hallas potichu a podíval se na Carawaye. Ben už to nevydržel a nahlédl inspektorovi přes rameno do složky.

Na první stránce byla fotka ruky. Samotné levé ruky. Byla uříznutá čistě, jako sekáčkem na maso, kousek za zápěstím. Ležela na dlažebních kostkách, dlaní směrem dolů, prsty roztažené jak obrovský pavouk. Člověk automaticky očekává, že taková uříznutá ruka bude ležet v kaluži krve. Takhle ale ne. Dlažba kolem ní byla čistá. Až na několik kapek krve hned vedle rány. Uprostřed řezu se rýsovaly bílé kosti.

Ben zmateně zamrkal. Hallas otočil stránku.

„Našel ji konstábl Blackett dnes v noci. Převezli ji do márnice, kde se snaží zjistit, čím je. Podle prvních přezkoumání patřila osobě staré asi třicet let,” pokračoval Caraway.

„Ruka houslisty...” zamumlal Hallas s pohledem upřeným do složky.

„Pardon?” nejspíše se na něj podíval Caraway.

Ben pohlédl na druhou stránku. „Tady je to napsáno. Ruka houslisty.” ukázal na fotku, na které byla ruka vyfocena znovu, tentokrát vzhůru nohama. Na dlani byla napsána dvě slova. Ruka houslisty. Nápis byl asi centimetr vysoký, napsaný ručními tiskacími písmy.

„Á, ano, tohle. Je na ní tenhle nápis, napsaný černou lihovou fixou. Není jasné, zda byl napsaný před či po useknutí.“

Inspektor Hallas se zmateně zamračil: „Co místo činu? Našlo se něco tam?”

„Ne, nic. Žádné stopy, otisky prstů, předměty ani nedopalky cigaret. Skoro až podezřele čisto.” Caraway přešel k věšáku a vzal si kabát. „A na ruce se také nenašly žádné otisky. Snad až pitva by mohla něco vysvětlit. A pokud počítám správně...” podíval se na hodinky na zápěstí „tak tu by teď měli dokončovat.”

Inspektor Hallas vstal ze židle a popadl svůj kabát.

„Do márnice!“ řekl a vystřelil z kanceláře následovaný Carawayem a Benem.

Auto zastavilo na semaforu pár minut od nemocnice svatého Bartoloměje, kde se nacházela márnice. Caraway řídil, zatímco hlavní inspektor Hallas seděl na místě spolujezdce a Ben vzadu. Hlavní inspektor se ponořil do svých myšlenek a zarytě mlčel. Ben se nebál, že strýček případ nevyřeší. Věděl, že má mimořádné schopnosti, a i přes to, že v poslední době nebyl v povědomí široké veřejnosti, vyřešil v podstatě vše, co mu přidělili. Jediný problém byl, že nedostával ty správné případy. Bavilo ho sledovat Hallase při práci. Začínal tam, co strýček před třiceti lety, jako pouhý poslíček nosící kávu a papíry. Benovo štěstí bylo, že hlavní inspektor byl jeho příbuzný, mohl se tak i trochu podílet na některých případech. Pohlédl na Carawaye sedícího za volantem. Inspektor u Nového Scotland Yardu pracoval sotva tři měsíce, převeli ho z FBI. Byl mimořádně schopný, spousta lidí by možná i řekla, že předčí hlavního inspektora Hallase. I přes svoje schopnosti ale nebyl arogantní ani se nepovyšoval. Uznával Hallasovu nadřazenost a rád mu pomáhal. Byl velice pohledný, měl delší kaštanové vlasy, sčesané dozadu. Jeho pronikavě zelené oči zvědavě poskakovaly sem a tam a neustále v nich tančily veselé plamínky. Hallase převyšoval skoro o hlavu, proto si lidé často mysleli, že je hlavní inspektor.

Caraway zajel vedlejším vchodem do dvora a zaparkoval auto. Výtahem vyjeli do třetího patra, kde se nacházela márnice.

„Chci vidět tu ruku, co se našla na Trafalgaru,” řekl Hallas hned, jak rozrazil dveře.

„Už na vás čekáme,” doktor Matthew Hopper je vedl mezi železnými stoly, na kterých ležely mrtvoly. „Máme nějaké výsledky z pitvy a mikroskopování, ale není toho mnoho,” zvedl bílou látku, která byla přehozená přes ruku. Hallas vytáhl z kapsy lupu a začal si ruku prohlížet.

Přibližně hodinu nato Ben a Hallas nasedli do auta a zamířili zpět na velitelství Scotland Yardu. Caraway odjel taxíkem asi půl hodiny před nimi, zavolali mu kvůli nějaké krádeži. Hallas začal nahlas vyjmenovávat, co všechno už mají.

„Takže je to ruka muže kolem třicítky. Je uříznutá asi dvanáct hodin. Její otisky prstů se neshodují s žádnými v databázi. Není na ní žádná špina nebo jiné látky, od kterých bychom se mohli odrazit. Jen za nehty se našly zbytky čokolády. Je na ní nápis Ruka houslisty, napsaný lihovou fixou, s nej-

větší pravděpodobností asi dva dny zpátky, takže před useknutím. Kupodivu to opravdu je ruka houslisty, jak se dá poznat podle ztvrdlých bříšek prstů a krátkých nehtů, dlouhé by muzikantovi překážely...” Hallas chvíli mlčel. „Proč by někdo dával na Trafalgar square useknutou ruku?” zamumlal zmateně s pohledem upřeným před sebe. Ben jen pokrčil rameny, věděl, že strýček neočekává odpověď. Dál jeli v tichu. Inspektor mlčky přemýšlel, zatímco Ben se snažil přijít aspoň na něco, co strýčkovi na případu uniká, aby mohl také nějak pomoci. Najednou zazvonil telefon. Hallas s pohledem stále zamýšleným zajel rukou do kapsy a hovor vzal.

„Ano?” hlas na druhé straně telefonu mluvil rychle a naléhavě, Ben ale nedokázal rozeznat slova. Hallasova tvář se v okamžiku přeměnila ze zamýšlené na zmatenou, až přešla do našťavané. Inspektor dal telefon na hlasitý odposlech, aby Ben také slyšel. Z reproduktoru zazněl Carawayův hlas.

„Není jasné, kdo to udělal, ale nevěřím tomu, že jsou ty důkazy pravé. Celou dobu vyšetřování jsem byl s vámi, takže vím, že jsou falešné, někdo je tam asi narafočil. Nejezděte na stanici, figurujete jako hlavní podezřelý, rovnou by vás zatkli. Přijďte ke mně domů, mám tu nějaké papíry, které by vám mohly pomoci se obhájit. Adresu vám pošlu esemeskou. Přijďte co nejrychleji, při vaší delší nepřítomnosti po vás vyhlásí pátrání a pojedou se zatykačem k vám domů, ale to vám asi nemusím říkat, to víte. Takže u mě doma, co nejdříve,” Caraway zavěsil. Hallas nehybně seděl s mobilem stále u ucha. Pomalu ho zasunul zpět do kapsy.

„Co? Co se stalo?” nechápal Ben. Hallas auto navedl k okraji silnice a zastavil.

„Objevíli důkazy, které nasvědčují tomu, že jsem velel Kaufmannově partě,” řekl Hallas pomalu. „Cože?! Jak?” Ben se na něj vyděšeně podíval.

„Někdo je tam narafočil tak, abych figuroval jako hlavní podezřelý.” „Ale... to není možné, to přece nejde!” začínal panikařit Ben.

„V klidu, nějak to vyřešíme,” Hallas se ovládl a začal zase racionálně přemýšlet. „Na stanici nás znají, nemyslím, že tomu všichni hned uvěří. Zajedeme ke Carawayovi a podíváme se, co tam má a pak se pokusíme to nějak vysvětlit. Tady v autě mám možná také nějaké složky, mohli bychom v nich něco najít...” Hallas otevřel přihrádku ve dveřích a vytáhl několik tvrdých desek s papíry, „když ne důkazy pro nás, tak alespoň kdo to narafočil,” podal jich pár Benovi: „Zkus najít něco podezřelého.”

Ben se ponořil do první složky a co nejrychleji, ale co nejpečlivěji si ji přečetl. Věděl, že je tlačí čas, jak řekl Caraway, když budou otálet moc dlouho, vyhlásí po nich pátrání a to není to, co by se jim v tuto chvíli zrovna hodilo. Obracel stránku za stránkou a brzy si začal všimnout malých detailů, na které si z vyšetřování nemohl vzpomenout a které když se pospojovaly, budily dojem, že hlavní inspektor je do toho nějakým záhadným způsobem zapletený.

„Ten kdo to udělal byl rozhodně velice pečlivý...” zamumlal Ben. „To rozhodně. Snaží se mě potopit jednou pro vždy,” odvětil Hallas a v jeho hlase zazněl náznak vzteku.

Ben prolistoval další složku a stejně jako v té předchozí, i tady našel maličkosti, u kterých si byl jistý, že se nestaly. Hallas obrátil stránku a po chvílce čtení se zastavil. Ben s otázkou v očích vzhledl od své práce.

„Tohle je trochu divné...” zamumlal inspektor zmateně. „Podívej, tady je napsáno, že jsem 18. 5., to jsou dva dny zpátky, jel sám do Harlow, na adresu Harberts road 12, kvůli bezodkladným záležitostem ve věci Kaufmannovy party. Prý to bylo po konci pracovní doby a jel jsem tam sám. Hned další den, 19. 5., jsme je dopadli. Má to vypadat tak, že jsem se tam setkal s Thomasem Kaufmannem, předal mu informace a řekl další cíl a hned další den jsem je podrazil, abych shrábl jak podíl z lupy, tak slávu za jejich dopadení,” Hallas vzhledl a v jeho očích na chvíli probleskl náznak odhodlání, který se tam objevoval vždy, když mu něco došlo.

„A?” pobídl Hallase Ben, i když věděl, že by pokračoval tak jako tak.

„Ten den jsem tam opravdu jel, ale kvůli tomu že jsme dostali tip, že tam má Kaufmannova parta skrýš. Ale byla to falešná stopa, nic jsme tam nenašli.”

„Jsme?” podivil se Ben.

„Nejel jsem tam sám. Byl tam se mnou Caraway, a kvůli tomu, že to bylo až po konci směny a byla to slepá ulička, jsme to nezapsali do protokolů. Nikomu jsme to neřekli...”

Ben se zmateně zamračil. „Ty myslíš...”

„že Caraway je možná ten, kdo mě chce zničit,” dořekl Hallas větu za Bena.

„Je možné, že by něco takového udělal? Ale proč?” podivil se Ben.

„Netuším. Ale tohle tomu jasně nasvědčuje a navíc byl po celou dobu vyšetřování se mnou, měl spoustu příležitostí upravit důkazy,” odpověděl Hallas a nastartoval auto. „Zajedeme za ním,

podíváme se na ty papíry co má a trochu si ho proklepneme.” Ben kývl na srozuměnou.

„Ale tvař se, že o ničem nevíš,” dodal ještě Hallas a rozjel se směrem na adresu, kterou jim Caraway poslal.

Přibližně o šestnáct minut později zazvonil inspektor Hallas na jméno Oliver Caraway, na adresu 120 Crawford street. Byly slyšet kroky po schodech, a hned nato jim otevřel zadýchaný Caraway s mírně vystrašeným výrazem.

„Pojďte dál, rychle,” popohнал je do domu a zavřel za nimi dveře. Vyšli po prudkých úzkých schodech do druhého patra, do nevelikého bytu s dvěma okny. Drobná kuchyň byla ponořená v přitmě, stejně jako zbytek bytu. Okna v obýváku byla jediným zdrojem světla a vrhala dlouhé pruhy teplého večerního slunce na ošoupané parkety. Vedle okna stálo sešlé křeslo, a z poloviny osvětlený stůl přetékal papíry. Caraway se k němu vrhnul a začal v hromadě hrabat. Vytahal několik papírů a rozložil je na zem. Klekl si k nim, a začal náruživě vysvětlovat, co objevil a jak by jim to mohlo pomoci.

„Tady podívejte, je to složka z případu asi rok starého, kdy Kaufmannova parta začínala,” ukázal na papír na podlaze. „Je to jejich první krádež, a tady je napsáno, že se na místě činu objevily vaše otisky prstů, ale nikomu nedošlo, že jsou vaše a dál se to neprošetřovalo,” natáhl se k hromadě na stole a vytáhl několik fotek. „Nedávno jsem byl v databázi, když jsem se ze starších případů snažil zjistit kdy a kde se vynoří Kaufmann znovu, a náhodou jsem si vyfotil tuhle složku,” ukázal na fotky, na kterých byla ta samá složka, jaká teď ležela před ním na zemi. „Je tady také napsáno, že se na místě činu objevily cizí otisky navíc, ale když se podíváte, nejsou to vaše otisky, ta fotka byla pořízená ještě před tím, než někdo vnikl do archivů a vše upravil,” S očekáváním v očích se podíval na Hallase.

„No tedy... to by nám určitě mělo pomoci,” řekl Hallas. „Takový důkaz by měl přesvědčit...” Hallasovu větu přerušilo vyzvánění telefonu. „Omluvte mě,” vytáhl ho z kapsy a hovor vzal. Ozval se tlumený naléhavý hlas.

„Inspektor Hallas?”

„Ano.”

„Tady doktor Hopper od svatého Bartoloměje. Ještě jsme se dívali na výsledky z pitvy a zjistili jsme, že DNA té nalezené ruky máme v databázi,” doktor zněl zmateně.

Ben a Caraway hleděli na inspektora. Volající nebyl slyšet.

„Opravdu? A čí je?” zeptal se Hallas.

Doktor chvíli mlčel: „Patří Carawayovi.”

Hallas pomalu vzhledl a podíval se zastupujícímu inspektorovi do očí.

„Nashledanou,” zamumlal jen do telefonu a hovor položil. Zmateně hleděl na Carawaye.

„Co? Co se stalo?” nevydržel to Ben

„Podle všeho, ona záhadná ruka nalezená dnes na Trafalgaru je tady zastupujícího inspektora Carawaye. Má shodné DNA...” Hallas se bezradně zamračil: „To ale není možné...”

Caraway na inspektora zklamaně pohlédl. „Není? Jaká škoda. Já myslel, že je?”

Ben zmateně zamrkal a o krok ustoupil. Klopýtl o futrál houslí, a tak tak, že nespadl.

Hallasova tvář byla právě teď synonymem zmatenosti. Pohlédl na Carawaye.

„Vy... já... netušil jsem, že hrajete na housle,” vykotal zmateně a v mysli mu vyskočila vzpomínka na nápis Ruka houslisty.

„Ó ano, hrají na housle. Chtěl byste něco zahrát?” Caraway naklonil hlavu rozverně na stranu.

„Carawayi, vy víte, že teď na to není zrovna ta nejlepší chvíle. Vysvětlete nám, jak je možné, že se DNA té ruky shoduje s vaší, a pak nám můžete něco zahrát.”

Caraway se pousmál. Ben s hrůzou v očích sledoval, jak osoba, o které si myslel, že ji zná, během okamžiku naprosto proměnila. Ústa se mu rozpustila usmívala, zelené oči mu radostně zaskvíly, ale i přesto budily dojem, že je chce každou chvíli zabít. Ben se bál, že je možná až moc blízko pravdy. Tohle byl ten muž, kterého považoval za přítele?

„Ty nejsi zastupující inspektor z FBI, že ne?” řekl Ben, a byl si až moc dobře vědom, jak vyděšeně zní.

Caraway ohrnul spodní ret v předstíraném zklamání: „Asi už to tak bude...”

„Kdo jsi?” zeptal se Hallas.

„Já? Já jsem ten, co zničí Scotland Yard,” odvětil Caraway s podlým úsměvem a udělal krok směrem k inspektorovi.

„Stůj.” Carawayovi se před tváří objevil Browning L9A1.

„Ouououou v klidu,” Caraway se pousmál, „Vražda není na mém plánu dneška.”

„Není na ničím plánu, takže se pomalu posadte do toho křesla a o nic se nesnažte,” odvětil Hallas.

„Ó nenene, v mých plánech jedna je, ale až příští úterý,” Caraway se usadil do křesla, nohu přes nohu a sladce se usmál. „A navíc oba víme, že zabít příslušníka Scotland Yardu a FBI, to jako mě” pousmál se Caraway, „by pro vás v tuto chvíli nebyl úplně dobrý nápad. Takže zaujměte křeslo naproti mně, a trochu si poklábosíme.”

Hallas zbraň sklonil, ale zpět do saka ji neschoval: „Vy ale nejste člen FBI. A něco mi říká, že ani Scotland Yardu.”

„Pálí vám to...” pousmál se Caraway. „Ano, pokud by někdo zjistil, že všechny mé doklady jsou padělky, nejspíš by můj odznak zastupujícího inspektora ztratil na hodnotě... Pokud to někdo zjistí,” v očích se mu pobaveně zablesklo. „Posadte se, posadte se, ať si můžeme popovídat,” rukou znovu pokynul na křeslo naproti sobě. „Bene tobě určitě nebude vadit sedět na zemi, že?” sladce se na Bena usmál.

Hallas pomalu usednul do křesla, browning stále v ruce. Ben si sednul na zem, s myšlenkou, že mu asi nic jiného nezbývá.

„Kdo. Jste?” zopakoval svou otázku Hallas.

„Už jsem vám to říkal,” naklonil se Caraway dopředu a zašeptal tak potichu, že ho sotva bylo slyšet: „Ten, co zničí Scotland Yard.”

„Sakra, sakra, sakra, sakra” Ben si z předchozích dvou hodin nepamatoval skoro nic. Vzpomínal si, že Hallas vytáhl zbraň a požádal Carawaye aby šel s nimi na stanici, ale stalo se to vůbec? Pak měl okno. Viděl obraz Hallase držícího sekáček na maso. Ale proč, proč by Hallas držel sekáček na maso? Kde by ho vzal? A nebo, že by ho měl Caraway? Ne, Caraway opakovaně křičel “zničím Scotland Yard”. To je věta, která by dostala sekáček na maso i do rukou někoho jako je Hallas, ale proč, proč?! A co se stalo pak, nemohl si vzpomenout, měl černo, kde je teď? Sedí v autě, a co to drží? JEŽIŠMARIA TO JE RUKA! Ben v panice otevřel okno jedoucího auta a vyhodil useknutou ruku do tmy. Auto odbočilo z Trafalgar square.

Hallas zaparkoval auto na Viktoriině nábřeží. Ústa měl sevřená do pevné linky, oči doširoka otevřené se skelným pohledem. Ze zadního místa vytáhl Carawaye, který si držel ovázaný pahýl ruky. I přesto, že už byl provizorní obvaz už prosáklý krví, se Caraway slabě usmíval. Pohled měl nepřítomně upřený do míst, která se na mapě nejspíš nedala najít a nechal se dovést ke vchodovým dveřím Nového Scotland Yardu. Ben se v šoku vláčil za nimi. Výtahem vyjeli do druhého patra, kde se nacházely kanceláře. Skupinka policistů se naklábala nad stolem a tlumeně diskutovala. Byli uprostřed pátrání po Hallasovi, proto je velice překvapilo, když vystoupil z výtahu a za zdravou ruku mlčky připoutal Carawaye k noze stolu. Beze slova došel do své kanceláře a vrátil se s lahví whisky. Zlatavý nápoj nalil do dvou skleniček, zatímco ho policisté neschopni slova pozorovali. Jednu podal Benovi, druhou sám vypil. Pak si teprve sednul. Debata, která se strhla hned poté připomínala hurikán. Několik mladších detektivů, kteří neznali Hallase tak dlouho, se začali hádat o tom, že by ho měli neprodleně zatknout. Rozumnější a zkušenější inspektoři prohlásili, že si nejprve vyslechnou, co se vlastně stalo a jaké pro to má Hallas vysvětlení. Dva detektivové přinesli obvazy a začali Carawayovi obvazovat ránu více profesionálně, než ji doteď měl. Hovor pomalu utichal, až nakonec bylo úplné ticho. Hallas si povzdechl a začal popisovat události tak jak si myslel, že se staly.

„Chápu, že mě všichni máte za podlého kriminálního, a také vím, že bez dostatku důkazů vás nedokážu přesvědčit, že přesně to nejsem. Nutno podotknout, že Caraway byl velice důkladný v ničení mé ne příliš zářné kariéry. Hacknul náš počítačový systém, dostal se do databází a archivů

a upravil vše tak, abych při spojení všech podstatných bodů figuroval jako hlavní podezřelý. Nikdo z vás by si toho nevšiml, proto předpokládám, že on byl ten, co náhodou objevil všechny tyto souvislosti,” několik inspektorů kývlo. Hallas pokračoval: „Potom mě zavolał k sobě domů, abych si vyzvedl papíry, které by mě mohly obhájit, s cílem zdržet mě natolik dlouho, abyste vyvěsili zatykač a prohlásili mě za kriminálního. Důkazy nemám, nezbyvá vám než mi věřit. A nebo mě klidně zatkněte, mně už je to jedno. Jen Bena z toho vynechte, za nic nemůže.” Žádný z inspektorů se k ničemu neměl. Jeden si potichu odkáslal. Hallas se na něj podíval a kývl na znamení, že může mluvit.

„A.... jak to, že nemá ruku?” hlavou ukázal na Carawaye.

Hallas se nervózně podrbl na zátylku: „No, to je tak trochu moje vina. V jeho bytě na nás vytáhl sekáček na maso, a pak se to nějak semlelo, už si přesně nevzpomínám jak. Asi jsme se nějak poprali a já jsem mu v sebeobraně usekl ruku.” inspektoři na Hallase hleděli v šoku.

„To mi připomíná.... Bene, kde je ta ruka?” otočil se Hallas na Bena.

Ben se nervózně začervenál. „Byl jsem tak trochu mimo, a asi jsem ji vyhodil z okna auta...”

„Cože? Ty jsi ji vyhodil z okna?! Je to předmět doličný! Kde?”

„Myslím... že na Trafalgaru...” zašoupal nohama Ben. „Počkat... Na Trafalgaru? Nenašla se tam včera v noci už jedna ruka?” zmateně se otočil jeden z inspektorů na Hallase.

Hallas se zarazil: „Kdo má hlídku na Trafalgaru? Zavolejte mu, jestli nenašel ruku.”

Jeden z inspektorů poslušně vytočil číslo. Pooděšel na stranu a tlumeně se s někým bavil. Ostatní čekali. Pak se vrátil: „Konstábl Blackett našel levou ruku, a tvrdí že vypadá úplně stejně jako ta co ji našel včera. Prý je na ní i nápis ruka houslisty, jako na té minulé.”

„Konstábl Blackett? Ale ten tam byl i včera!” Hallas se podíval na hodinky. Ukazovaly jednu hodinu ráno a osm minut. „Tohle je nějaká divná náhoda...” zamumlal si pod fousy. Podíval se na všechny policisty v místnosti. Vyčkávali na jeho příkazy: „Zavolejte doktorovi Hopperovi do márnice, jestli tam stále je ta ruka.” Detektiv Kelly poslušně zavolał do nemocnice svatého Bartoloměje.

„Stále tam je. Tady poslal fotku,” podal hlavnímu inspektorovi mobil.

Hallas si ruku prohlédl: „Chci fotku té, co ji našli na Trafalgaru” Inspektor Banyard poslušně napsal konstáblu Blackettovi o fotku ruky.

Hallas hleděl na displeje telefonů. Na fotkách byly dvě naprosto stejné ruce. Stejný nápis, stejná čokoláda za nehty, stejně dlouhé prsty i stejně useknuté kusy za zápěstím. Hallas se nemohl zbavit dojmu, že tu je jedna ruka navíc. Ale to přece není možné... Carawayovi chyběla jen jedna... Ale obě byly jeho, měly stejné DNA. Bylo tu až moc podezřelých náhod. A Hallas se začínal bát, že to nejsou náhody. Co když tohle všechno bylo součástí Carawayova plánu? Co když se nechal zatknout naschvál? Co když to bylo předem vymyšlené? Co když to je předehra k něčemu většímu, k něčemu, co zničí celý Scotland Yard?

„Kde je Caraway?” pomalu se zeptal Hallas a s nepříjemným pocitem se otočil. Pouta byla prázdná. Na podlaze leželo pár kapek krve. Hallas se podíval na Bena.

„Shit.” ■

Pokračování v dalším čísle.

Slavné osobnosti

Julie Kadlecová

Tajenka (12 písmen) byl rakouským psychologem židovského původu. Je považován za zakladatele psychoanalýzy. Při svých terapiích se mimo jiné zaměřoval na sny, které považoval za okno do lidského podvědomí, z něhož mohly vycházet psychické choroby.

P	O	K	S	O	D	I	E	L	A	K
E	A	O	S	R	W	A	N	D	A	I
E	C	R	O	P	K	A	G	I	P	M
U	P	K	A	Č	E	S	L	L	O	Š
E	A	O	I	Š	D	U	N	E	K	K
K	L	P	N	D	U	R	Á	M	S	O
O	Š	E	L	E	S	T	T	A	E	L
L	E	Í	K	T	Z	I	I	D	L	Á
O	Ř	F	R	T	O	C	R	S	E	K
G	P	E	R	Y	R	E	U	U	T	U
D	S	O	K	S	N	O	P	A	J	A

Některí lidé si stěžují,
jak je ta mladá generace
zkažená

Ted si ovšem položíme
zásadní otázku...

Kdo ji tak zkažil?

